

LETO XXI

MAJ, 1972

ŠTEVILKA 5

MUSLI

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$3.00
(izven Avstralije \$4.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

IZ NAŠE UPRAVE

Oprostiti se moram, ker je bila zadnja številka pozna. Izgovarjal se ne bom (saj me je p. Valerijan kar čedno izgovoril v svojem pismu), poboljšanje pa obljubim, v kolikor bo v mojih močeh.

Pa je bilo kar prav malo zakasnitve. Nekateri so se ustrašili, da sem jim list ustavil in tako je zopet nekaj naročnine padlo v upravo, ki bi drugače verjetno še zastala. To je bil zame dokaz, da mnogim le ni vseeno, ali prihaja list v hišo ali ne. Želim samo, da bi se vsi zavedli svoje dolžnosti do lista in čim prej PORAVNALI NAROČNINO. Edini način, če hočemo vztrajati na 32 straneh. Tudi vsak dar za SKLAD je res hvaležno sprejet. Tisk "Misli" je preko sto dolarjev mesečno dražji kot je bil v Sydneyu, to pa se v enem letu že občutno pozna. Zato tudi ponovno naprošam vse bralce: PRIDOBITE LISTU NOVIH NAROČNIKOV! Čim več nas bo, tem lažje bo finančno breme upravnika. Listu ne gre za dobiček, ampak za obstoj na leti višini.

Obljubljenega pisma zadnji številki nisem priložil. Morda bo več uspeha, da ga zakasnelim naročnikom osebno pošljem. V teku naslednjih dveh mesecev ga bodo prejeli — naj mu odgovore z obratno pošto in poravnanjem dolga!

Upravnik

IZ UREDNIŠTVA

List bo zanimiv, če boste tudi Vi vanj pisali. Vsaj v pismu za "Križem avstralske Slovenije" se oglasite, da nas bo list res povezal v eno veliko narodno družino Petega kontinenta. Dobrodošle novice iz naselbia, tudi iz domovine Vam morda poročajo kaj zanimivega. Zlasti pa bom vesel sodelovanja tistih, ki so zmožni v člankih nuditi bralcem od svojega znanja. Stalnih sotrudnikov nam manjka, pa bi z njimi naš mesečnik brez dvoma veliko pridobil.

Urednik

NAROČI IN BERI !

Iz Argentine je končno dospel ZBORNIK in nas — kot še nikoli dosej — ni razočaral. Vsebinska je bogata in bo zadovoljila vsakega izseljenca-inteligenta. Cena knjige je štiri dolarje.

V zalogi imamo še tudi nekaj Zbornikov prejšnjih let. Kdor želi z njimi obogatiti svojo knjižnico, so mu na razpolago po tri dolarje.

Pri upravi "Misli" lahko dobite tudi druge slovenske knjige. Nekaj jih tu priporočamo:

SKORAJ PETDESET LET V MISIJSKIH — Spomini slovenske misijonarke m. Ksaverije Pirc z mnogimi slikami. Cena dva dolarja.

FRIDERIK BARAGA — misijonarjev življenjepisa, spisala Jaklič-Solar. Cena en dolar.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — Cena en dolar in pol.

SPOMINI MLADOSTI — Stare in nove pesmi je zbrala Gizella Hozian. Cena en dolar.

HUDA PRAVDA — povest iz dni slovenske revolucije spisal Lojze Ilija. Cena tri (vezana knjiga štiri) dolarje.

MEDITACIJE — Pesniška zbirka Franca Sodje. Cena en dolar.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — zanimivo povest je spisal v Argentini Marijan Marolt. Cena tri dolarje.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI — Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje. Spisal dr. Filip Zakelj. Cena dva dolarja.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja) SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisa povest o. Frideriku Baragu je napisal Amerikanec Bernard I. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstralskemu prijatelju. Cena en dolar.

ŽENA V LUČI MAJA

V čudno zmešanem času živimo. Med modernim človeštvom razsaja kaj nalezljiva "epidemija", o kateri se dosti razpravlja, pa ji kar ni moč narediti jez. Ne le cerkveni krogi raznih verskih skupin na svojih konferencah, tudi državniki na sejah in pošteni uredniki velikih svetovnih časopisov razpravljajo o tej bolezni v svojih uvodnikih. **Spolna obsedenost** bi se ji reklo in vedno bolj preplavlja svet. "Gledališče prehaja iz drznosti v drznost, kino ne pozna več meja primernosti, cesta posnema filmsko platno. Televizija prinaša družine prizore, ki jih človek, če je še količkaj pošten, ne more ne sprejeti ne odobravati. In vse to zastrupljanje se vrši predvsem zaradi denarja . . ." sem nedavno bral v uvodniku ameriškega dnevnika.

Sredi tega vrtinca spolne obsedenosti je naravno žena, ki nam jo skvarjena javnost danes na splošno predstavlja popolnoma enostransko in kaj poniževalno. Saj nam ni treba iti niti v kino ali gledališče, ali sedeti pred televizorjem: dokaz za to so že običajni reklamni lepaki po cestah in nič kaj duhovita reklama po listih in revijah ter časopisih, ki dnevno prihajajo v naše domove. Na vsak korak naletiš na to navlako in se ji niti ne moreš ogniti, razen če bi z zaprtimi očmi hodil po svetu.

Povsod se ti naravnost ponujajo ženske figure in zadnji čas je človek že kar lahko zadovoljen, če so vsaj napol oblečene. V fotografiji ali risbi, v percaunanih pozah ali obrisih, v prefinjenih in poltenih, včasih kaj nenaravnih barvnih izdelavah — pa četudi nima slika nobene zveze s stvarjo, ki jo reklama oglašava v nakup. Naj gre za navadno motorno vozilo ali traktor — polgola ženska mora biti zraven. Naj gre za kokto ali liker, za pohoštvo ali nove vrste opeko na strehi . . . Vselej je v reklami več ali manj neokusno, a vedno nekako izzivalno žensko telo, ki naj pri sliki vzbuja pozornost. V reklami za modo in žen-

ske potrebščine, za ples, predstave, za turizem in podobno se ta izkvarjeni duh v predstavljanju žene izdaja še prostejše, brez maske in prikrivanja. Žensko telo je v reklami past, vaba, s katero nekdo računa na znani človeški nagon — neresno in grdo izrabljanje čudovitih darov za materialni trgovski dobiček.

Žena je temu modernemu mišljenju le telo brez duše in se mnogokrat tudi predstavlja brezosebno. Te figure na slikah so le meso — obraz, ki je izraz duše in osebnega dostojanstva, ni važen. Težišče in središče je vse drugod kot v duhovnosti in osebnosti. Žena kot del teh pornografskih reklamnih slik ni več osebnost z dostojanstvom človeka. Ponižana je do živali. Je le še igrača, koristna in prijetna, sredstvo za naslodo in igranje s strastmi . . .

Moški, ki še čuti pošteno in naravno ter vse to gleda, poniževanju žene in njenega dostojanstva ne bo nasedel. Sin, ki s spoštovanjem in ljubeznijo misli na svojo drago mater, brat, ki spoštuje svojo sestro in je ponesen nanjo, mož, ki ima v časti svojo zakonsko družico in mater svojih otrok, in ženin, ki v vsej predani ljubezni obožuje svojo nevesto . . . vsi se lahko upravičeno zgražajo. Kaj pa čutijo in mislijo ob vsem tem poštene ženske, da dopuščajo to poniževanje in zlorabo svojega dostojanstva? Saj to, kar predstavlja v sto in sto variantah, ni več žena, ki naj bo sestra, nevesta, življenjska družica, mati . . .

Morda žene pri vsem tem drugače čutijo kot možje, morda vidijo v vsem tem neko zanimanje sveta za ženo, to pa ženskemu spolu nekako ugaja. A vse to je zmotno in poniževalno. Ob mnogih reklamnih slikah mora tudi vsako pošteno dekle zardeti, če le kaj misli na svojo deklisko in žensko čast.

Vse to je le odtenek, skromni refleks na našo moderno bolezen. Odtenek, ki je danes del javnosti in se mu ogniti ne moreš — ponj ni treba v zakotne

lokale, knjigarne ali zloglasne mestne predele. Je nekak začetni korak k vsemu tistemu, kar moderni čas propagira kot "naravno" in "dovoljeno" in "zdravo" — obenem pa zastruplja zlasti današnjo doraščajočo mladino in jo peha v najhujše zablode.

*

V maju nam bo pred očmi druga podoba ŽENE. Naj bo to preprost kip ali slika brez posebne umetniške vrednosti, ali pa priznano delo mojstra-umetnika. V višino kipi pred nami sloka podoba žene, ki nam že na prvi pogled govori o nečem vzvišenem v ženi, kar je svet danes tako žalostno pozabil. Predstavlja nam žensko postavo, a po telesnosti tako rahlo in poduhovljeno, da nam je takoj vsa pozornost usmerjena v lepoto njene osebnosti. Že ob njeni podobi moremo začutiti, da je to žena, ki nas po svoji ljubezni veže z Bogom. Njen obraz je pogreznjen v Stvarnika, njeni roki, sklenjeni ali stegnjeni proti nam jo izdajajo kot ljubečo Posredovalko med Bogom in zemljo. Če drži v rokah Sina, še posebej izraža tudi materinsko skrb za to nebojgleno dete, v katerem je skoraj poosebljeno vse trpeče človeštvo . . .

To je slika popolne žene, najvišje od ustvarjenih osebnosti. Najlepši vzor žene, matere, dekleta, tudi v zmedenem modernem času — MARIJA. Njej je posvečen ta mesec. Pred njeno sliko zaslutimo v vsej lepoti vzvišeno dostojanstvo sleherne žene. Obenem

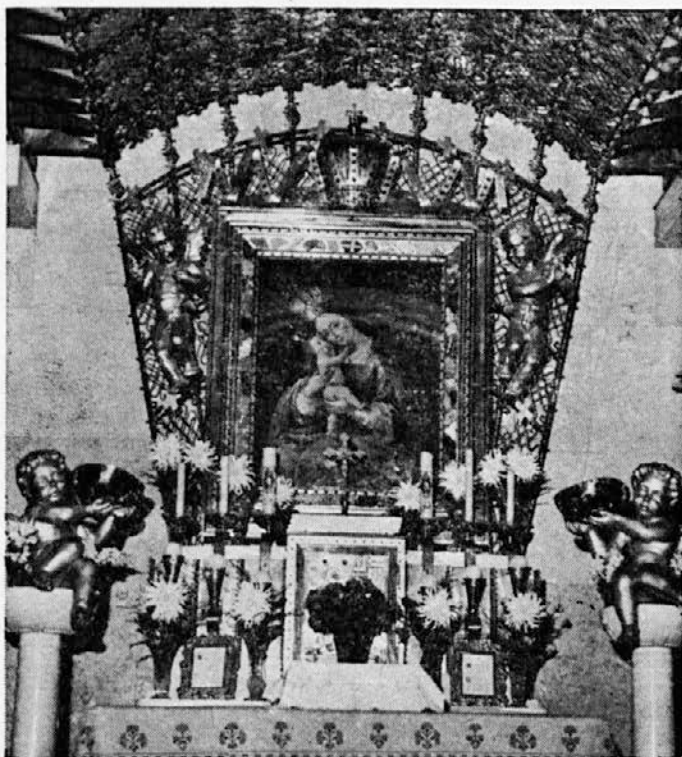
pa začutimo tudi še v večji resničnosti, kako globoko jo moderni svet peha v ponižanje in izrabljanje.

Žena ni le telo in predmet užitka, sredstvo in igrača strasti, ki se je človek posluži in zavrže. Lepota in vrednost je v njeni osebnosti in kreposti, ki je danes svet v njej noče videti in jo prezira. Žena ima kot osebnost po svojem vzvišenem poslanstvu posebno dostojanstvo in zato zasluži tudi posebno čast in spoštovanje. Zato ima tudi svoj najvišji vzor v božji izbranki — Mariji. V vsaki ženi more in bi moralo biti v neki meri in gotovem pogledu — nekaj Marije.

*

To je pridiga majskega oltarčka modernemu spačenemu svetu. Ob Marijini podobi ter z Marijino pesmijo v srcih in na ustih se v maju spočijmo od utrujajočega in žaljivega predstavljanja žene v današnji javnosti. Pred Marijino podobo naj vsaka pošena žena začuti, da se ji prav tu vrača čast, ki ji jo svet danes tako kruto jemlje. Mož naj dobi zadoščenje, ko bo ob Marijini podobi poznal vrnjeno dostojanstvo svoji materi, sestri, nevesti, ženi, ki jim ga tako nizkotno tepta v blato pornografska pisarija in slikorija. Saj je vzvišeni lik Marije vrnil ženi čast ob zmagi krščanstva, ko je to čast v blato teptalo poganstvo. Naj stori isto danes ob poplavi novopoganstva dvajsetega stoletja.

Naš pravi majniški duh bo ob pravilnem presojanju in gledanju žene.

Naša skupna Mati — Marija Pomagaj na Brezjah

Materina skrb

"Kako težko smo se odločili — in vendar — kako radi! Jutri pojde. Zgodi se božja volja!"

Mati je vstala od mize, prijela luč in jo postavila na klop, da je obsvetila skrinjico. Varno je dvignila pokrov in pokleknila k njej na tla. Vse to je bilo za Andrejčka! Na vsakem šivu, na vsakem koščku se je poznala njena skrb, je govela njena ljubezen.

Napotila se je po prstih iz hiše v izbo, kjer je spal Andrejček. Še enkrat mu je morala pogledati v speče lice, napiti se smehljaja, ki je igral sinu okrog ustnic v pokojnem snu.

Tedaj pa je sin bolestno zaječal in zaklical na pomoč: "Mama, mama!"

Rahlo mu je položila roko na čelo.

Sanjalo se mu je. Revček! Tudi njega mori skrb. Od doma — tako mlad — od matere — ubošček . . .

Materi je silila grenkost v oči. Odmaknila je roko od njegovega lica in tiho odšla iz sobe . . .

Zaspali ni mogla. Iz megle, ki se je valila okrog hiše, so se motale pred njenimi očmi dolge, grozeče sence.

Ali veš, kam gre? Kam tvoj angel, tvoj Alojzij, kam? V tujino, v svet, v pohujšanje! Kri boš pila sebi in očetu, kri prestrezala sestricam in bratom, da boš hranila sina v tujini, kjer te pozabi, kjer se izneveri in ti ljubezen povrne — s sramoto.

Poglej študenta tam z drugega konca vasi; ga poznaš, kaj? Poznaš mater in očeta . . . Ali jima ni izpil mozga, ali ni pojedel dote sestram, ali ni omajal trdni hiši vseh voglov? . . . In sedaj — kaj pa je? Nič. Ko bi bil kozar, bi bil nekaj. Ko bi bil hlapec, bi bil spoštovan in gospodarji bi se spopadli za njegovo delo . . . In tako . . . Oče se je skrivil do tal, mati se je izsušila kakor drevo, ki redi črva v srcu, sestre se starajo — in nihče ne vpraša po njih, ker so prazne . . . In hiša na koncu vasi je bila trdna — tvoja pa je sirotina. Pomisli kam gre tvoj Andrejček, kam pehaš otroka, srce tvojega srca! Pomisli! Tihi študent je pritiral hišo do roba, do groba potisnil

očeta in mater — in sedaj ni nič. Soseski v pohujšanje, pametnim ljudem v zasmeh . . .

Siva senca se je materi kruto zarežala v obraz, da se ji je skrčilo srce in je roka sama od sebe segla pod vzglavje in tipala po blagoslovljenem križcu.

"Ne — ne — naš ne bo tak, ne sme biti — predober je — tako mehkega srca . . ."

"Predober je?" je senca razkleščila čeljusti. "Predober, preblag — mehkega srca . . . Toda ali izgubljeni študent ni bil dober? Ali ni bil mehkega srca? — Ali veš, kako si ga z zavistjo ogledovala v cerkvi, kako si hrepenela, da bi imela tudi ti takega sina? — Sedaj ga imaš. Sedaj tebe zavidajo zanj — matere in dekleta — kakor so zavidale nekdanj ono s konca vasi. — Danes je ne zavidajo. Danes molijo: Bog me varuj takega otroka! — Premisli, mati! . . ."

Meglina senca ji je zapretila z dolgim prstom. Mati je stisnila blagoslovljeni križec na prsi, ga pritisnila k ustnicam, razprla oči in jih zaklopila, da bi ne, videla pošastne sence. Obrnila se je na ležišču in molila: "Tebi ga izročam — varuj ga, brani ga . . ."

Mirna uteha se je počasi selila v njeno bridkosti in strahu polno srce. Grozeča senca se je razprhnila — luč vesele nade ji je posvetila v dušo. Iz žarkov je rasel čudovit soj — kakor angel . . .

"Gospod — kar koli — zgodi se Tvoja volja, samo da ostane zvest Tvoji — in moji ljubezni.."

S skrbjo obteženi materi so se zaklopile trudne veke.

F. S. FINŽGAR (Na pragu)

Prijatelj dragi moj,
dokler človeku se srce
spominja matere v ljubezni vroči,
v življenja še tako viharni noči
se dneva belega zave
in pot njegova k soncu gre!

JOŽA LOVRENČIČ
(Trentarski študent)

VZROKI MEDNARODNIH SPOROV

V tržaškem "NOVEM LISTU" je izšel pod naslovom "Vzroki mednarodnih sporov in informacije" odličan članek, vreden tiska in branja. Članek upravičeno kritizira površnost velikih tiskovnih agencij, ki s svojim netočnim in morda celo zlonamernim poročanjem zavajajo bralce. Mnoga "dejstva" o najbolj občutljivih in spornih vprašanjih te ali one dežele na svetu so bralcem predstavljena popolnoma napačno ali pa celo potvorjena. Članek je vreden ponatisa v "Mislih". — Urednik.

Velike tiskovne agencije, kot so AP, AFP, UPI, ANSA in druge se skoraj vedno zadovoljijo s poročanjem "dejstev": tam in tam se je zgodilo to in to, ne da bi šle problemom do dna. Zadovoljijo se s podatki, ki jih dajo kaki uradni predstavniki, včasih napravijo njihovi časnikarji še kratke, površne ankete ali poizvedbe pri slučajnih znancih ali med prebivalstvom, skoro nikoli pa ne skušajo ugotoviti pravega, globljega vzroka dogodkov. Kot vzrok navedejo razlago, ki so jo dobili od uradnih predstavnikov in ki je seveda navadno prikrojena za njihovo notranje-politično rabo ali za varovanje osebnega ugleda. Tako na primer stalno slišimo o severnoirskih "teroristih", izraz, ki ga uporabljajo tamkajšnje angleške oblasti, nikoli pa ne beremo ali slišimo, da so tudi angleški policisti in vojniki tam teroristi, ki vdirajo v stanovanja, trpajo ljudi v zapore, mučijo ujetnike in jih pošiljajo v internacijo, vsak dan pa tudi koga ubijejo na cesti, celo ženske in otroke.

Tiskovne agencije se zadovoljujejo z uradnim izražanjem britanskih oblasti na Severnem Irskem in prikazujejo dogodke tako, kakor o njih poročajo oblasti. Tako nam tudi neprestano ponavljajo izraze "katoliška" in "protestantska" mestna četrt, "katoličani" ali "protestanti", "nasprotje med obema verskima skupinama", in podobno, namesto da bi odkrito pisali, da gre za spor med Ircei, ki žive na tisti zemlji že od davnega časa, pa so se znašli na lastnih tleh v razmerah narodnostne in socialne neenakopravnosti, potisnjeni v vlogo manjšine, ter priseljenimi Angleži in Škoti, ki so v bistvu okupatorji in so kot taki v preteklosti dobivali najboljšo zemljo in imeli monopol oblasti, pa se temu tudi danes nočejo odpovedati. Tako pa nas agencije pitajo s pravljico, da gre na Severnem Irskem za nekako "versko vojno" in da je vsega kriv "verski fanatizem" Ircev in kakšne vroče protestantske glave.

S podobnimi uradnimi "resnicami" in "polresnicami" nas krmijo v poročilih o arabsko-izraelskem sporu, o sporu med Vzhodnim in Zahodnim Pakistanom, o dogodkih v Afriki, o Kitajski, o črnem vprašanju v Združenih državah itd. Šele kadar poročajo svetovne agencije tudi o takih dogodkih, ki so se dogodili kje

blizu nas in katerih vzroke in ozadje dobro poznamo, odkrijemo, kako malo resnice je v teh poročilih, kako se zadovoljujejo zgolj z zunanjimi dogodki, dajejo pa jim bodisi čisto zgrešene, bodisi površne ali tendenčne razlage, ki izhajajo iz uradnih virov.

Posledica je seveda ta, da je svetovna javnost, da smo torej vsi slabo informirani o resničnih vzrokih sporov na svetu, od stalne napetosti med Vzhodom in Zahodom, do kitajsko-sovjetskega spora, Vietnama in drugih svetovnih problemih. Tu pa tam se kak list na lastno pest potrudi in objavi izčrpnije poročilo kakega svojega posebnega dopisnika, a tudi ti dopisniki ostajajo največkrat pri površnih razlagah. Zanje je najvažnejše tisto, kar pove najvišji funkcionar, s katerim pridejo v stik, in po tej vrednostni lestvici ocenjujejo vse drugo. Navadno noben dopisnik ne gre intervjuvat žrtev, pač pa njihove preganjavce.

Tako se dogaja, da imamo o dogajanju na svetu in zlasti o najhujših sporih, ki ogražajo mir na posameznih delih sveta, močno zgrešene informacije in predstave. Severno Irsko smo že omenili. Položaj na Bližnjem vzhodu nam navadno slikajo tako, kot da bi bilo vse v najlepšem redu, če bi se Izraelci vdali in se umaknili z zasedenih ozemelj, medtem ko je znano, da gre v resnici za uničenje izraelske države in da so arabski voditelji od te misli kar obsedeni. Vojna z Izraelom bi takrat šele prav izbruhnila.

Če bi iskali, bi odkrili podobne vzroke tudi pri drugih sporih med narodi — vedno gre za trdovratno, slepo, besno voljo po zatiranju ali celo uničenju sibejskih na eni in za odpor proti zatiranju in uničenju na drugi strani. Tako je bilo v Vzhodnem Pakistanu, kjer so se Zahodni Pakistanci obnašali kot ošabni okupatorji in izkoriščali bengalsko ljudstvo, kolikor so največ mogli. Tako je bilo v Biafri, kjer so leni in fanatični mohamedanski velikaši ter častniki izkoriščali pridne biafrske "mravlje" in tako je še marsikje. Tudi v Vietnamu je resnica zakrita od množine "faktov". Povsod je pravi vzrok sporov in vojn v divji sebičnosti zatiravcev, ki nočejo slišati o tem, da bi se poravnal spor z zatiranimi v ozračju svobode, pravičnosti in enakopravnosti za zeleno mizo, in trdovratno, do zadnjega vztrajajo v svojih zmotnih ocenah.

CERKEV V DOMOVINI

Po najnovejših statističnih podatkih ima ljubljanska nadškofija 710.000 prebivalcev. V zadnjih 30 letih je narasla za 170.000, število novih župnij se je dvignilo za 15. Med prebivalci se med vernike prišteva 660.000 ljudi. Nadškofija ima danes 292 župnij, od katerih je 60 župnij brez stalnega duhovnika. Pred tridesetimi leti je takratna ljubljanska škofija imela nekaj nad 600 svetnih in okrog 200 redovnih duhovnikov, danes pa deluje na njenem ozemlju le 329 svetnih in 148 redovnih duhovnikov. V inozemstvu deluje 129 duhovnikov ljubljanske nadškofije (33 med izseljenci). Bogoslovcev ima nadškofija trenutno 119, od katerih jih pet služi vojaški rok, sedem od njih pa študira drugod.

Pomanjkanje duhovnikov je zelo občutno. Kar 47 duhovnikov od gornjega števila zaradi starosti, boleznih in drugih vzrokov ne more več opravljati rednega dušnega pastirstva. Tako se je samo lani kljub rekordnemu številu novomašnikov zaradi smrti, oslabelosti in odhodov med izseljence izpraznilo najmanj 24 mest v nadškofiji.

Nič boljše niso razmere v mariborski škofiji, ki ima 790.000 prebivalcev, med katerimi se prišteva za vernike 740.000 ljudi. Od 275 župnij jih je 40 ne-

zasedenih. Na ozemlju škofije deluje 301 svetnih in 76 redovnih duhovnikov. Izven škofije deluje 31 duhovnikov (11 od teh v zamejstvu in med izseljenci).

Najslabši je položaj v koperski apostolski administraturi, ki ima 225.000 prebivalcev, med njimi okrog 210.000 katoličanov. Od 205 župnij jih je kar 70 nezasedenih, med ostalimi pa so redke, ki bi mogle kljub razsežnosti imeti tudi kaplana. Škofijskih duhovnikov deluje v administraturi 161, redovnih pa 20.

Kljub temu, da so mnoge župnije prevzele razne redovne družbe, je na slovenskem ozemlju torej skupno kar 170 župnij brez stalnega dušnega pastirja. Kapucini upravljajo 10 župnij, frančiškani 12, minoriti 7, križniški red 8, jezuiti 4, lazaristi 3, dominikanci 1, salezijanci pa kar 24 župnij.

Iz vsega tega je razvidno, kako nujno je delo za duhovniške poklice. Kot pravi koncilski odlok, so poklici "skrb vsega cerkvenega občestva", ki naj z zglednim življenjem po družinah, s sodelovanjem po župnijah, z molitvijo in podporo za vzgojo semeniščnikov pomaga dvigniti število duhovnikov. Tudi nam v izseljenstvu ne sme biti vseeno, kako se razvija Cerkev v domovini. Gornje številke statistike nam dajo kaj misliti.

Mati ob ognjišču starega slovenskega doma . . . Le spomini so ji ostali na leta, ko je bil ob ognjišču še veseli živzav. Zdaj je ostala sama — otroci so se razgubili po svetu . . . Ali še mislijo nanjo?

VSI LJUDJE SMO SI BRATJE IN SESTRE

NEKAM ČUDNO mi se zdi, da ljudje po svetu tako malo vedo o Avstraliji; kvečjemu poznajo Sydney in Melbourne. V zadnjem času se je pa v tem le dosti spremenilo. Zlasti med katoliškim svetom se je začelo vzbujati zanimanje za MELBOURNE, saj svetovne novice že precej poročajo o EVHARISTIČNEM KONGRESU, ki bo februarja 1973. Svetovno in krajevno časopisje, ne samo versko, vedno pogosteje omenja to našo mednarodno prireditvev. Gostov iz vsega sveta bo po poročilih več kot jih je bilo na melbournski Olimpijadi 1956. Za prihodnji februar so rezervirani že vsi mestni hoteli in kongresni pripravljani odbor se zdaj preko organizacij in župnih uradov obrača na meščane, naj gostoljubno ponudijo svojo streho novim prijavitelcem za obisk Melbourne v kongresnih dneh.

Ti verniki iz vsega sveta se bodo zbrali, da nekaj dni vsi skupno kot ENO BOŽJE LJUDSTVO počastimo Kristusa v Evharistiji, ki nam je znak božje ljubezni na zemlji. Pri takih priložnostih, ob mogočnem petju, svečanih oblačilih, procesijah . . . se človek počuti slavnostno, nekam toplo in svečano mu je pri duši. No, če je ta slavnostni občutek vse, kar bomo pridobili ob kongresnih dneh, je to zgolj sentimentalnost in kaj malo vredno. Ta zunajnost in vzvišeni občutek nikakor ni namen kongresa. Sveti oče sam nam je izbral temeljno misel za kongres in vse njegove prireditve, konference, ter javne nastope —in sicer Jezusovo zadnje naročilo predno je šel za nas v smrt: "LJUBITE SE MED SEBOJ, KAKOR SEM VAS JAZ LJUBIL!"

Kot pripravo na kongres naj bi zlasti prebivalci Melbourne oz. melbournske nadškofije skušali razumeti to naročilo in ga prenesti v praktično konkretno življenje. Če bo temelj naših priprav za kongres to božje naročilo, potem bodo gostje kongresa našli Melbourne res krščansko mesto, kjer vlada zakon medsebojne ljubezni. V ta namen se v vseh župnijah po domovih shajajo verniki v krožkih ter se skušajo poglobiti v pomen Kristusovega naročila. To naročilo sicer večkrat slišimo v cerkvi, a ga dostikrat pozabimo vpeljati v vsakdanje življenje, najbrž zato, ker ne razumemo njegove vsebine.

Kristus nam je naročil, naj se med seboj ljubimo, kakor je on nas ljubil. Kako pa je on nas ljubil? — **Umrli je za nas na križu.** Že ob tem odgovoru obstojimo, če se le vanj resno zamislimo. Saj iz tega odgovora sledi, da bi tudi mi morali biti pripravljani umreti eden za drugega.

Ob tej misli skomignemo z rameni, češ razen redkih izjem v navadnem življenju to ne pride v po-

štev — mi navadni zemljani nismo klicani k takemu junaštvu . . . Pri tem pa pozabimo, da smo dnevno dostikrat klicani "umreti" v malih rečeh iz ljubezni do bližnjega, bodisi doma ali na delu. To pomeni: odpovedati se temu ali onemu na ljubo svojemu bližnjemu; morda menjati svoje mnenje, četudi smo prepričani, da imamo mi prav; biti tiho in odpustiti, namesto da svojemu bližnjemu "vrnemo", ker nas je užalil; narediti komu uslugo ali veselje, čeprav smo mogoče sami žalostni ali zaskrbljeni . . . Sto in sto načinov je "umirati" v ljubezni do bližnjega, če se le hočemo poslužiti prilik, ki se nam nudijo sleherni dan.

Večkrat se pritožujemo, kako nečloveška in hladna so naša delavna mesta. Vprašati bi se morali, kaj smo mi doprinesli za izboljšanje. Ali smo pozdravili našega sodelavca, se mu nasmehnili, mu skušali biti v pomoč, čeprav nam on vsega tega ne vrača? Če bi to storili, bi kmalu spoznali, da se še tako zagrenjeno človeško srce kmalu stopi, da je v vsakem človeku nekaj dobrega. To se pravi resnično "ljubiti" brata in "umreti" samemu sebi.

Navadno smo pripravljani storiti kaj dobrega in se žrtvovati za svojce. Pri tem pa pozabimo, kaj je Kristus odgovoril na vprašanje, kdo je naš bližnji. Pozabimo, da smo si **VSI LJUDJE** bratje, saj imamo skupnega nebeškega Očeta. Ta misel posebno nam kristjanom ne bi smela biti nekaj abstraktnega, nekaj pesniškega in nedosegljivega. Zgodovinski viri pričajo, da so pogani govorili za prve kristjane: "Glejte, kako se ljubijo med seboj! . . ." Ravno preko te vseobsegajoče ljubezni so prvi kristjani osvajali poganske množice in kljub preganjanjem obstali in se zakoreninili med človeštvom, žejnim ljubezni. Tudi za nas bi ta medsebojna dejanska ljubezen morala biti vidni znak našega resničnega krščanstva.

ANICA SRNEC

V vsaki duši je nekaj praznine, ki je ne zna zapolniti. To je Bog sebi prihranil.

*

Življenje je kakor gredica, ki nam jo je Bog podaril. Od nas je odvisno, da jo okrasimo z najlepšim cvetjem.

*

Samo dobrota bo zaupala svoje seme zemlji, ki jo je sovraštvo upepelilo. Upala bo, dokler ne bodo pogнали sadovi.

MATI

Ali veš, otrok moj zlati,
kako mi je, ko kličeš: mati?!

Nebesa bi rada k tebi prizvala,
v njih čisto sama s tabo ostala.
Le Bog naj bi gledal naju, Bog sam,
in skrjal naju v svoje ljubezni hram.

Ali veš, otrok moj zlati,
kako mi je, ko kličeš: mati?!

Nimam besede več . . . Le iz oči
vsa moja sreča naj tebi žari!

IVAN ALBRECHT

KRSTNO OBLAČILCE

PRI KRSTNEM OBREDU pride takoj po krstu maziljenje s sveto krizmo, nato pa trenutek, ko duhovnik izroči novokrščencu **belo oblačilce** in za njim **gorečo svečo**. To ima zelo lep in globok pomen. Dr. Stanko Kahne ta del obreda razloži v svoji knjižici: "Krst vašega otroka" takole:

"Nekega dne se je povzpел Jezus s svojimi učenci na vrh neke gore in se je tam pred njimi spremenil. Njegova oblačila so postala bela kakor sneg, njegov obraz pa se je zasvetil kakor sonce. Učenci su zagledali nekaj običajno nevidne Jezusove svetlobe.

Enako nevidna in skrivnostna svetloba bo sedaj prebivala v vašem otroku. Bog jo bo videl: mi jo moremo izraziti samo z znamenji — z **BELIM OBLAČILOM** in z **gorečo svečo**."

Belo oblačilo sem napisal z velikimi črkami, ker se bomo danes ustavili samo pri njem in pustili svečo za prihodnjic.

Krstitelj izroči krstno haljico, belo oblačilce, novokrščencu s pomembnimi besedami: "Postal si nova stvar in oblekel si Kristusa. To belo oblačilo naj ti bo v znamenje tega dostojanstva; nauki in zgledi tvojih sorodnikov pa naj te podpirajo, da ga boš brez madeža prinesel v večno življenje". Nato položi oblačilo na otroka. Kjer je navada, sprejme krstno oblačilo botra ter z njim obleče otroka. To oblačenje naj se napravi lepo, brez nerove in naglice ter glasnega govorjenja. Bodite brez skrbi, duhovnik bo čakal, da bo spet mirno nadaljeval obred.

Del obreda s polaganjem krstnega oblačila na otroka je bil tudi pri krstu po starem obredniku. A navada je bila, da je vsaka cerkev v svoji krstilnici imela krstno haljico, ki je služila pri vseh krstih za ta simbolični del obreda. Kjer ta haljice niso imeli, je duhovnik vzel kar bel prtiček, včasih tistega, s katerim je obrisal otrokovo mokro glavico, ter ga položil na otroka.

Naj tu omenim navado, ki je bila verjetno stoletja doma v gotovih delih Slovenije. Botri so poleg sveče kupili svojemu krščencu tudi dobršen kos belega platna ter ga lepo zganjenega ter s trakom prevezanega prinesli s seboj v cerkev. To platno je duhovnik položil na otroka pri krstu. Na otrokovem domu je platno romalo v skrinjo in mu je bilo vse življenje v spomin na krst. Spremljalo je krščenca tako rekoč od krsta pa do smrti, ko so vanj zavili njegovo mrtvo truplo, s tem pripravljeno za pokop. Seveda so se časi spremenili: navada zaviti pokojnika v njegovo krstno platno je šla v pozabo z modernimi pogrebi in raznimi zdravstvenimi predpisi. Navada prinesiti platno h krstu pa se je tu pa tam še ohranila in zasledil sem jo tudi pri krstih v izseljenstvu od časa do časa. Nekateri so v ta namen namesto platna prinesli belo rutico.

Za novi obred krsta se je Cerkev v svoji želji po čim večjem sodelovanju staršev in botrov pri krstu nekako približala gornji ideji. Nič več ne zadošča ena ista haljica v krstilnici za vse krste v fari. Starši ali botra naj prinesejo krstno oblečko s seboj v cerkev, ko pridejo z otrokom h krstu! A Cerkev je šla še korak dalje in je pri razlagi tega dela obreda izročitve

haljice novokrščencu predpisala: "To oblačilo naj pravi družina sama . . ."

Kadar to zadnje razlagam staršem, ki se pridejo dogovoriti za čas krsta, pri nekaterih na obrazu vidim novo skrb ali pa celo nekaj očitek brez besed: Še tega je treba! Kaj nimamo že dovolj brig? . . . Drugi pa hitro razumejo pomen te nove odločbe. Kaj je lepšega kot to da mati v vsej svoji ljubezni do novorojenčka in v brigi za njegov krst poskrbi sama tudi za otrokovo krstno oblečko. Že pred rojstvom je morda zanj sama šivala in pletla ter pripravljala pleničke in podobno — posebno veselje bi ji moralo biti sešiti tudi krstno oblečko. Saj bo ta haljica v svoji belini simbolično prikazala čisto dušico njenega sadu. Botrica ji lahko pomaga pri tem opravilu, če je morda bolj pripravna za šivanje. Da očeta ali botra s tem Cerkev nima namena zaposlititi, je čisto naravno: težko bi kaj nastalo iz kosa blaga in verjetno bi bil krvav — razen če bi bil oče ali pa boter krojaški mojster . . .

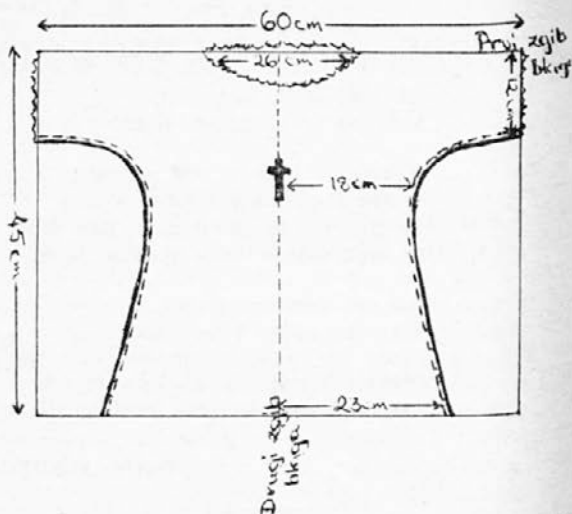
Po krstu družina z otročkom odnese to haljico domov in jo shrani skupno s krstno svečo v dostojni škatli. Otroku bo v spomin na krst za vse življenje. Še po dolgih letih jo bo lahko pokazal in s ponosom povedal: "Mama mi jo je sešila za največji trenutek po rojstvu, ko sem postal božji otrok . . ." Morda ga bo prav pogled na to belo haljico spomnil na dolžnosti, ki jih je s krstom prejel. Pomagal mu bo, da ne bo zavil na stranpota. Pa tudi staršem bo haljica v opomin, kaj so pri krstnem obredu obljubili: da bodo svojemu otroku vedno zgled vere.

Če seveda v družini nihče ne zna šivati, se haljico naroči drugje ali pa kupi. Lep spomin na krst bo otroku vseeno. A vredna mu bo kasneje v življenju gotovo več, če bo v njej materin ali vsaj botrin trud.

Za primere, ko družina ne zna sama pripraviti krstne oblečke, sem za našo cerkev v Kew naprosil za pomoč m. Ksaverijo, predstojnico Slomškovega doma, ki je odlična šivilja. Bog vedi koliko ljubkih krstnih oblek je že sešila v zadnjem letu. In da bo mamicam ali botricam pri njih šivanju oblečke lažje, sem njo poprosil za uslugo. Pove naj, kako ona te krstne haljice napravi. Ustregla je in tu je njena razlaga:

Čisto preprosto delo je in z malo dobre volje krstno haljico lahko sešije vsaka mati ali botra, da le zna sestri za šivalni stroj. Še na roko bi šlo, četudi bi bilo treba malo več truda in potrpljenja.

Kupiti moramo vsaj nekaj nad pol metra (60 centimetrov je kar prava dolžina) belega platna ali pa svile. Svila je seveda za krstno haljico lepša in bolj priporočljiva. Širina bale je navadno 90 cm, kar za naše delo tudi ustreza. Ta kos blaga položimo na mizo in zganemo po sredi, da se levi in desni rob pokrijeta. S tem smo dobili že dolžino (45 cm) in rokavsko širino (60 cm) krilca. Zgornji del rokavčkov (ramena) bo tam, kjer je blago zganjeno. — Nato blago zganemo še po sredi (na skici je to označeno s pretrgano linijo — — — — —), da se obe polovici pokri-

(Lili Tomazič)

jeta. Na robu blaga odmerimo širino rokavske odprtine (12 cm od tam, kjer je blago prvič zganjeno) in začrtamo krivuljo: pod pazduho pride 18 cm do drugega zgiba na blagu, na spodnjem robu bodoče haljice pa je do drugega zgiba 23 cm.

Ko po krivulji zastrizemo četverno-zloženo svilo, imamo obliko haljice gotovo. Šivalni stroj opravi svoje ob robovih obeh krivulj, nato en robček odstrizemo, obrnemo haljico ter ponovimo šivanje po obeh krivuljah z uvihanim drugim robčkom (to je takozvani francoski šiv). Sledi poljubni urez za vratno odprtino (26 cm v premeru je kar pravišen). Rokavčke in ovratnik zarobimo in okrasimo z drobnimi belimi čipkami, na prsno stran haljice pa prišijemo zlat trakec v obliki malega križca.

Ponazorilna slika bo to skromno razlago dopolnila in poenostavila.

Če imajo starši namen novokrščenca pri obredu v haljico obleči, se ovratnik na hrbtu zastrizje za nekaj centimetrov. Tudi ta urez se seveda zarobi in doda se mu gumb, zaponka ali dva bela trakca. Tako bo odprtina dovolj velika, da gre skozi otroška glavnica.

Tako, zdaj lahko upam, da se bo še več mamic ojunalo sešiti krstno oblačilce svojemu otroku za njegov najlepši dan. Otroku res ne bo vedno oblečen v belo, vendar. Kristus in skrivnostna božja svetloba naj bi ostala za vedno v njem. Tega ne pozabimo!

Žal kar priznajmo, da v življenju dostikrat pozabljamo gledati drug drugega ne samo s svojimi telesnimi očmi, temveč še bolj z očmi vere. Pozabljamo se gledati, kakor nas gleda Bog, ki se ne ustavlja na zunjanosti, temveč nas gleda z očmi, polnimi ljubezni.

S to lepo mislijo zaključuje v svoji knjižici o krstu dr. Stanko Kahne poglavje o belem oblačilu.

PISMO O SLOVENIKU

Msgr. Maksimiljan Jezernik, rektor SLOVENIKA v Rimu, je dobrotnikom ustanove poslal pismo, ki ga tu v izvlečku objavljamo. Saj je med dobrotniki SLOVENIKA tudi slovenska izseljenska skupina v Avstraliji kar častno zastopana. Številčno z ozirom na druge celine nismo ravno močni, vendar smo doprinesli tej vseslovenski nabirki svoj delež, na katerega smo lahko ponosni.

MISLI so svojo kampanjo za SLOVENIK sicer končale, bodo pa še vedno z veseljem sprejele kakršen koli dar v ta namen in ga posredovale vodstvu naše rimske ustanove. — Urednik.

Predragi dobrotniki!

Večkrat ste že brali v slovenskih verskih časopisih kratka poročila o napredku Slovenskega zavoda v Rimu; ob praznikih pa še zahvalo in voščila. Potem pa je spet nastal molk, za Vas morda mučen molk, da ste se že spraševali, ali je morda vsa stvar padla v vodo in je vsega konec.

Z današnjim pismom, ki je namenjeno Vam, predragi dobrotniki, bi rad sporočil, da glas slovenskih škofov ni bil zaman in slovenski katoličani so občutili resnico svojih nadpastirjev: "Od razvoja tega zavoda je v veliki meri odvisna bodočnost katoliške Cerkve v naši domovini . . . Pomagajte torej, prosimo, da si na ta način zagotovimo zadostno število dobrih duhovnikov doma in v tujini. Vsak gmotni dar bo dobrodošel — tudi vdovin vinar . . ."

Pretekli smo že več kot pol poti!

Z nič smo začeli, ali bolje z nič ste začeli, in danes gledate prve sadove svoje širokogrudnosti: hiša je že kupljena, samo da še ni plačana; v teku so notranje preureditve, da bo stavba odgovarjala našim zahtevam; skozi Slovenik je šlo že 25 študentov — duhovnikov, od kateri nekateri še študirajo, drugi pa že delajo v Gospodovem vinogradu. Študentje so prišli od vseh strani: iz Amerike, Argentine, Koroške, Goriske in Primorske in pa seveda tudi iz Slovenije. Marijine sestre z Dobrove so prevzele gospodinjstvo.

Vse načrte sta pripravila in vodita delo znana slovenska arhitektka Bitenc in Kregar. Ko bo vse končano, bo dovolj prostora za gojence, sprejemali pa bomo tudi posamezne romarje.

Ker je del za romarje praktično končan, bomo s prihodnjim poletjem že sprejemali romarje, ki jih bodo priporočili duhovniki. Največ bi lahko sprejeli 50 romarjev in seveda bo cena veliko manjša kot drugje. Postrežba bo slovenska in domača. Vodstvo zavoda bo poskrbelo za vstop na avdienco pri sv. očetu.

Slovenski škofje so poklonili pohištvo sv. očetu z željo, da bi ga namenil Slovenskemu zavodu. Sv. oče je ljubeznivo sprejel dar slovenskih škofov in prvi vagon pohištva je srečno prispel prav do zavoda.

Po predvidevanju arhitektov bodo dela pravočasno končana, tako da bi lahko v drugi polovici junija

1973 blagoslovili zavod ob prisotnosti večjega števila dobrotnikov. Ta dan bo za vse katoliške Slovence trenutek veselja in radosti, saj bomo po 1200 letih našega krščanstva le prišli do svojega zavoda v Rimu, kot ga imajo že drugi narodi. Slovenik bi naj bil skupno s slovensko kapelo v Washingtonu spomenik in zahvala našega naroda za sprejem vere pred 1200 leti.

Na podlagi darov, ki so prišli na Slovenik, in želja nekaterih, ponavljamo načine, kako je mogoče prispevati večje vsote za zavod in obenem navedemo tudi izraz naše hvaležnosti.

Ob otvoritvi Slovenika bomo kovali posebno spominsko medaljo, ki bo spomin 1200 letnice našega pokristjanjenja. Na njej bo zgodovinska letnica otvoritve Slovenika in bo obenem izraz povezanosti našega naroda na Rim — središče krščanstva in sedež Kristusovega namestnika.

Navadno medaljo do dobil vsak dobrotnik. Bakreno medaljo kdor je daroval 100.000 Lit (\$150) Srebrno medaljo kdor je daroval 1.000.000 Lit (\$1.500) Poimenovanje sobe, kdor je plačal 3.000.000 Lit (\$5.000).

Tak dobrotnik bo smel v zahvalo stanovati 1 teden brezplačno v zavodu, vključno s hrano.

Štipendija stane 6.000.000 (\$10.000) s pravico 14 dnevne bivanja, s hrano, v Sloveniku.

Zlato medaljo bi dobil, kdor je ali bo daroval 10.000.000 Lit (\$15.000), s pravico do enomesečnega brezplačnega bivanja v Slovenskem zavodu.

Brezplačno bivanje v zavodu je mišljeno seveda samo, ako je posameznik izpolnil pogoje, in ne ako bi bile zbrane navedeno vsoto razne skupine (župnije, društva in podobno). V tem primeru velja ta pravica samo za organizatorja.

DAROVI ZA SLOVENIK od začetka nabirke do 11. februarja 1972 v ameriških dolarjih po kontinentih:

Afrika	13.00
Amerika (USA, Južna, Kanada)	165,293.00
Avstralija	7,186.00
Evropa (poleg Slovenije še osem dežel)	96,249.00

Jana

"Neslednji rezultat — preberi ga ti, Jana!" je dejala učiteljica in gledala skozi okno na vrt, na belorožnate popke jablane.

Nič. Vse tiho.

Počakala je še trenutek. Nekdo za njenim hrbtom se je premaknil s stolom in je zoprno zaro-potalo.

"Jana", je tiho zaklicala soseda in dekle stre-sla za roko, "ti si na vrsti! Preberi! . . ."

Jana se je stresla in prestrašena gledala učiteljico, ki se je bližala njeni klopi. Kolena so se ji šibila, ko je počasi vstajala. Njene oči so se polnile z mokrim leskom.

Učiteljica je vzela njen zvezek v roke. Niti sledu o nalogi . . .

"Že včeraj sem te opozorila, da poslušaj! Tudi danes nisi z nami in naloge tudi nisi napravila. . . " je precej poočitala Jani.

"Oprostite mi, prosim! Včeraj nisem razumela, kar smo se učili, zato . . ." Jani se je zatikalo in čutila je, kako se vsi pogledi zabadajo vanjo. Sošolci so se začeli nestrpnostno presedati. Vsi so vedeli, da to ni res. Jana je bila vedno najboljša v matematiki.

"Pomeniva se po šoli", je dejala učiteljica, odšla do table in pričela razlagati novo učno snov. Misli pa so ji ves čas uhajale k Jani. Lansko leto se ni nikoli zgodilo, da ne bi poslušala in sodelovala. Letos pa jo je že tolikokrat predramila iz čudne zamišljenosti.

Janine misli pa so se med razlago že spet razblinile v mračno sedanost s samimi vprašanji, na katera ji nihče še ni dal odgovora . . . V njenem srcu je bila globoka rana, ki je tako boleče krvavela, da se ji je kar temnilo. Zdelo se ji je, da jo neznani kremplji trgajo in polagajo košček za koščkom v pekoči strup.

In danes je tudi njen rojstni dan! . . . Vsako pomlad, ko so jablane oblekle svoj čudoviti rožnati plašč, vselej sta Janina oče in mati prese-

netila svojo hčerko: enkrat s knjigo, drugič z lepo zaponko in potem spet z vstopnicami za kino zanjo in njeni prijateljici . . . Kako je bilo vsako leto lepo. Letos pa se je skoraj bala prihajajoče pomladi. Že nekaj mesecev je Jana odhajala spat s solzami v očeh. Dolgo v noč ni mogla zaspati. Ušesa si je pokrivala z blazino, pa je še čula materine in očetove ostre besede prerekanja . . .

Ko se je včeraj vrnila iz šole, sta se z očetom srečala na pragu. V rokah je imel kovčke in na njen vprašujoči pogled ji je samo mimogrede mrzlo dejal: "Ti bo mama vse povedala . . ." Šel je. Upala je, da se bo vrnil za večerjo — ni ga bilo. Mama je samo rekla: "Ne bo ga več naj-zaj", in odšla v sobo.

Po pouku je Jana ostala v razredu. Učiteljica je spremljala razred do stopnic. Ko se je vračala proti razredu, jo je Janina prijateljica ustavila in ji zašepetala: "Zaradi Jane, prosim . . . Njena mati in oče sta se včeraj za vedno razšla . . . in danes je njen dvanaesti rojstni dan, zato . . ."

Še nekaj je hotela reči, a učiteljica ni več poslušala. S trudnimi koraki se je vračala po hodniku, obstala za trenutek pred vratmi razreda, nato tiho vstopila.

Jana je gledala zamišljeno skozi okno na jablane, ki cveto kakor vsako pomlad. Samo zanjo, za Jano, je letos pomlad prišla prepozno. Zakaj vendar? . . .

Nekdo je rahlo pobožal njene lase. Obrnila se je. Njen otroški obrazek je bil čudno spačen od premagovanja solz, ki so kar same vrele po licih. Njeno telesce se je krčevito stresalo v ihtenju.

Zakaj je vendar letos pomlad prišla zanjo prepozno? ! . . .

Dragica Geli

Dom je mir, dobrohotnost in odpuščanje. Dom je svetišče in delavnica obenem. Dom je kraj večnega vpraševanja in vednega odgovarjanja. Dom je prostor veselja in smeha, pa tudi graje in žalosti. Doma ni brez materinskega in očetovskega srca in brez trdnega in močnega zaupanja.

Le domovina je več kakor dom. Dom se zgradi znova, domovino lahko izgubiš za vedno . . .

(Stanko Cajncar)

“PREKMURJE”

Spodnji članek je pod naslovom “Prekmurje, Prekmurci — Slovenska Krajina, Slovenci” izšel v “Glasu Korotana” na Dunaju. Pod njim se je podpisala “Prekmurka” in tudi razložila, da je v članku le podrobneje obdelala misli, ki so bile izrečene na zborovanju slovenskih izobražencev v Dragi. — Urednik.

Pred letom 1919 ime Prekmurje bi obstajalo v tem pomenu kot danes. Posamezni slovenski zgodovinarji, narodopisci, politiki so v svojih pesmih in spisih večših omenjali **prekmurske** (pridevnik) **Slovence**. Če je morda kdaj kdo izrekel ali zapisal izraz “prekmurje”, je moglo to imeti samo tak širok pomen, kot če pravimo prekdiravje, preksavje, prekdonavje, torej pokrajina onstran teh rek brez določenih upravnih in narodnostnih mej. Stari ljudje ob Muri bi vedeli povedati, da so ogrski Slovenci ob tej reki nekdanj imenovali štajerske Slovence — Prekmurce. Otroci z obeh bregov Mure (štajerske in ogrske), ki so se kopali v Muri ali pasli krave ob vodi, so se v svojih sporih obmetavali z obeh strani z imenom “Prekmurci” in so seveda oboji pravilno rabili to ime, saj so za ene in druge nasprotniki bili prekmurci. Izraz pa je bil komaj znan celo samo v vaseh tik ob Muri. Sedanji prekmurški Slovenci so se sami že od pamtveka imenovali samo z imenom **Slovinci**. “Mi smo Slovenci, vi ste pa Štajerci, Kranjci, Korošci . . .” — mi smo samo Slovenci, čisti Slovenci brez vsakršnega pridevnika. Na to čisto ime so bili vedno ponosni, dasi so priznali prednosti tudi drugim Slovincem. Še danes se Prekmurci radi spominjajo besed naših prednikov: “Kruajci su bouši ud nuas Sluvencaf. Kruajci Bugoa moliju, ka mij ne stroadamu”.

Za Slovence na Ogrskem je bila njihova zemlja od nekdanj samo “**Slovenska Krajina**”. Vsa stoletja prekmurški Slovenci niso poznali za svojo deželo drugega imena. Ko je nesporni voditelj in poznavatelj prekmurskega ljudstva začel izdajati prvi tednik za prekmurske Slovence “**NOVINE**” (8. decembra 1913 je izšla prva številka), je listu dal polni naslov “**Novine Slovenske Krajine**”. Ta naslov je ohranil ne samo med prvo svetovno vojno, ampak tudi ves čas v Jugoslaviji, dokler niso leta 1941 Madžari zasedli Prekmurje in list prepovedali. Madžari so prevajali Slovensko Krajino z “**Vend Videk**”. Vend so rabili namesto Szloven, videk — krajina. Ime se je našlo na zemljevidih za madžarske šole. Ljudskošolska berila za vse ogrske šole so v posebnem berilu omenjala Slovence in Slovensko Krajino. Med berilom je bila tudi slika Slovenca in Slovenke iz te Krajine v narodni noši.

Prvič je dal uradno ime “Prekmurje” za Slovensko Krajino profesor teološke fakultete dr. Matija Slavič. Slavič je bil na mirovni konferenci po prvi svetovni vojni (1914—1918) v Parizu jugoslovanski ekspert za priključitev ogrskih Slovencev k Jugoslaviji.

V referatu za vrhovni odločujoči svet zmagovalcev je bil Slavič v zadregi za naslov. Nekateri madžarski zemljevidi so sicer imeli za pokrajino ogrskih Slovencev ime Slovenska Krajina (Vend Videk), toda Slavič je menil, da ime ni povsem primerno. “Slovenska Krajina”, prevedena v francoščino (referat je moral biti v francoščini), je bila za odločujoče premalo jasen izraz. Slovenska krajina je pravzaprav Slovenija in ta je že itak v Jugoslaviji (tedaj kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev). Ime naj bi bilo tako, da ne bi že na prvi pogled motilo in mešalo, npr. s Slavonijo, Slovakijo, Slovensko Krajino. Tako mu je padlo na misel ime “Prekmurje”. “Prekmurje” je dal naslov svojemu referatu.

Z nasmehom je Slavič rad pripovedal, kako so naslednji dan, potem ko je njegov referat prišel pred vrhovni svet, pariški listi prinesli na vidnem mestu poročilo o razpravljanju pod naslovom “Prekmurje”. “Prekmurje” (tako so v francoščini izgovarjali besedo Prekmurje) se je slišalo na mirovni konferenci in pri branju časopisov v pariških kavarnah. O Prekmurju so poročali slovenski in drugi jugoslovanski listi doma. Ime je postalo domače in se je ukoreninilo posebno še, ko je Slavič uspel in je vrhovni svet v glavnem ugodil jugoslovanski zahtevi glede Slovenske Krajine ter je jugoslovanska vojska 12. avgusta 1919 dokončno zasedla Prekmurje. Iz Slavičevega koncepta je vrhovni svet črtal za Jugoslavijo slovensko Porabje, slovenske vasi severno od razvodnice Mura-Raba. Te so v glavnem ostale pod Madžarsko, nekaj pa pri avstrijskem Gradiščanskem (Burgenland).

CVETOČI MAJ

Ko vas jesensko sonce greje,
venča nas cvetoči maj,
na tisoče cvetic se smeje
in v ptičjem petju ves je gaj.

Najlepša pa cvetic cvetica
se v maju zopet razcveti:
Marija, majniška Kraljica.
Vsa zemlja se je veseli.

Ivo Kobal, Ustje pri Ajdovčini

P. BAZILIJ

SPET TIPKA

5. maja 1972

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

● O. Bernard si je torej v aprilu naložil svoj osmi križ. Kar dobro si ga je naprtil na ramena in tudi operacijski nož je dobro prebolel. Bog daj, da bi se našega jubilaranta zdravje še dolgo držalo!

Udeležil sem se slavja, ki so ga o. Bernardu priredili avstralski frančiškani v Sydneyu. V torek 25. aprila je v kapeli samostana v Waverley jubilarant maševal, govoril pa je p. provincial. Nato smo se zbrali k zakuski, kjer je naš starosta sprejel čestitke svojih sobratov. Večer je potekel v bratskem raspoloženju.

● Seveda sem si v Sydneyu ogledal tudi slovensko cerkev, kjer se dela počasi pa gotovo le bližajo k srečnemu koncu. P. Valerijan ima dosti skrbi, saj je sam za vse. Stolpa še nista končana, četudi pater že objavlja svoje novice "izpod sydneyjskih stolpov". No, pa še bosta, če še nista. P. Valerijan pravi, da smo mu menda res mi svoje preostale polže poslali tjakaj...

Ker že govorim o sydneyjski cerkvi, bi rad spomnil Melbourne, da so nam ob blagoslovitvi naše cerkve Sydneyčani poklonili lep dar: krasen mašni plašč in kelih. Prav je, da se jim zdaj oddolžimo, ko sami grade svojo cerkvico. — Videl sem njihovo oltarno mizo, ki jo je brezplačno naredil eden tamkajšnjih slovenskih mizarjev in je res lepo delo. Neki češki umetnik pa je zanjo izdelal bakreno oblogo s simboličnim okraskom, in račun 250 dolarjev še čaka dobrotnika. Upam, da me ne boste za ušesa, ker sem p. Valerijanu obljubil, da bo dobrotnik — Melbourne. V spomin sydneyjskim rojakom na našo nasebino. K graditvi cerkvice sv. Rafaela jim iz srca čestitamo!

● Krste tokrat omenjam v "Mislih" samo štiri. Dva na velikonočno nedeljo še nista bila omenjena: **Terezija** je hčerka Valenta **Neseka** in Zdravke r. Sekušak in so jo prinesli iz Scoresby, **Joakim Luciano** pa je sinko v družini Joakima **Legoviča** in Ivanke r. Boltek, Reservoir. — 16. aprila je bil krščen **Marko**, ki je osrečil družino Jožefa **Rakuška** in Nerine r. Tonet v North Altoni. — 23. aprila je krstna voda

Marija v naši lurški votlini

oblila **Darka**, prvorojenca Josipa **Pruha** in Katarine r. Budai, North Fitzroy. — Vsem staršem iskrene čestitke!

● Slovenski poroki sta bili dve na dan 8. aprila: **Karel Geržina** je pred oltarjem naše cerkve pričakal **Ano Beč**. Nevesta je iz Vrbsa, ženin je bil rojen in krščen v Postojni. — V cerkvi sv. Školastike, Bennetswood, pa sta si ta dan podala roke **Tomislav Grgič** in **Ljudmila Bergoč**. Ženin je hrvaškega rodu iz Dragičevce, nevesta je bila rojena in krščena v Trnju. — 22. aprila sta si obljubila zvestobo **Ladislav Lipec** in **Marija Petkovič**. Nevesta je rojena v Milduri v srbski družini, ženin pa je iz Bača in krščen v Knežaku.

Tudi **Adelaida** je imela 8. aprila slovensko poroko. **Peter Francis Kralj** iz znane Kraljeve družine je za vse življenje podal roko **Jeanette Dawn Ball**. Ženin je bil rojen že v Avstraliji, enako seveda njegova avstralska izvoljenka. Poroko pa smo s posebnim dovoljenjem imeli na vrtu prijaznega doma Kraljeve družine na O'Halloran Hill-u nad Adelaido. Kljub večini avstralskih gostov je imela poroka tudi slovenski značaj: orglal je naš požrtvovalni organist g. Jožef Šterbenč, peli pa so tako pri poročnem obredu kot kasneje na svatbi naši adelaidski cerkveni pevci. — Peter sicer še studira, obenem pa že vrši dolžnosti produkcijskega managerja gradbenega velepodjetja svojega očeta.

Vsem parom obilno božjega blagoslova na življenjsko pot!

● Še eno poroko bi rad omenil: 28. aprila sem v cerkvi sv. Jožefa v Malvernu poročil mlad avstralski par: ženin je **Graeme Harris Bounday**, nevesta pa **Patricia Ann Dunn**. Graema poznamo vsi Slovenci, saj že dolgo let igra kitaro pri našem "BLEDU". Vedno prijazen in tako domač, po licu pa tako "naš", da vsakdo mimogrede začne z njim slovensko govoriti in seveda dobi v odgovor samo — širok smehljaj. Ko je ABC kamera pred nekaj leti v Baragovem domu snemala film "The New Chums", sem pred snemanjem kvinteta pri vaji rekel režiserju, naj ugame, kdo med fanti ni Slovenec. Vse po vrsti je pokazal, samo Graema ne. Bilo je dosti smeha na ta račun.

Vsekakor mislim, da je prav, da pride naš "poslovenjeni Avstralec" v te vrstice. Njegova izbranka Patricia pa bi morala priti v avstrijske novice, saj že dolgo vrsto let pleše pri avstrijski folklorni skupini, četudi je po rodu in rojstvu prava Avstralka.

Graeme in Pat, obilo sreče na življenjsko pot Vama želi slovenska izseljenska družina v Melbournu!

● V okviru duhovne obnove kot pripravo na EVHARISTIČNI KONGRES smo po veliki noči imeli mašo na domu družine J. Brožiča v Campbellfieldu, družine znanega Štefana Srneca, brata naše Anice, v North Ringwoodu, in pa na domu Janežičeve družine v Kew.

● V Kew živeči Slovenci se bomo na prvo majsko nedeljo popoldne udeležili v skupini svete maše, ki bo za razne narodnosti župnije v farni cerkvi Srca Jezusovega. Upam, da bo tudi nekaj narodnih noš. Po maši se bomo z drugimi skupinami župnije spoznali v farni dvorani ob domači zakuski, kjer bosta slovensko skupino z nastopom predstavila naša muzikanta Marko in Andrej Plesničar. Tudi ta maša s sestankom v dvorani bo v okviru priprave na Evharestični kongres.

● Zadnjikrat je bila moja tipkarija kaj kratka. Pa sem se kasneje spomnil da zato, ker ni bilo treba poročati o nobenem smrtnem primeru med nami. To je zadnji čas kar redkost. Danes pa moram zopet omeniti, da smo izgubili enega iz svoje srede.

Dne 20. aprila je v bolnišnici v Mordialloc mirno zatisnil oči **Marjan Goetzl**. Večmesečna težka bolezen ga je izčrpala in mu izpila vse moči. Bolezen je, lepo spravljen z Bogom in večkrat previden z zakramentom bolnikov, zelo potrpežljivo prenašal. Dobri dve uri pred smrtjo je še zadnjikrat pobožno in pri polni zavesti prejel sveto obhajilo kot popotnico v večnost. Lepše smrti bi si človek res ne mogel želeli.

Pokojniki je bil rojen v Mariboru 15. avgusta 1936. Izučil se je za strojnega tehnika. Z ženo Silvijo r. Schuster iz Zagorja ob Savi sta odšla v Avstrijo, od koder sta po šestih mesecih v decembru 1963. z letalom dospela v Avstralijo. Po enomesečnem bivanju

v Bonegilli so se Goetzlovi premestili v Melbourne, kjer je Marjan s svojo pridnostjo in znanjem v nekaj letih prišel z dvema partnerjema do lastnega podjetja (FMS Tooling Engineering). Žal ga je v najlepših letih in v lepo začetem delu ugrabila neizprosna smrt. Res nihče ne ve ne ure ne dneva.

V petek zvečer smo imeli v cerkvi zanj molitve ob krsti, na soboto 22. aprila ob pol devetih pa mašo zadušnico, kateri je sledil pogreb v Springvale.

Iskreno sožalje žalujoči ženi in sinku Oliverju, enako staršem, sestri in hčerki Nevenki ter ostalim sorodnikom v domovini. R.I.P.

● Na nedeljo 23. aprila smo imeli v Baragovem domu kosilo za delegate društev, ki so se zbrali na sestanek Zveze slovenskih društev s sedežem v Canberra. Upam, da so se gostje med nami počutili domače. Upamo tudi, da so dobro "sejali". Sodelovanje vseh društev, ki se trudijo za našo slovensko skupnost širom Avstralije, moremo samo pozdraviti in mu želeli obilno uspehov. Separatizem je menda naša narcдна slabost, ki je uničila že mnogo lepih skupnih načrtov. Navadno se za njim skriva volja posameznikov, ki jim je za skupnost kot tako kaj malo mar. Čas je že, da tudi v tem pokažemo svojo narodno zrelost.

● Za postno akcijo **Project Compassion** smo v Melbournu po družinskih šparovčkah nabrali kar lepo vsoto \$150.83 in se vsem dobrotnikom iskreno zahvaljujem. Cerkevna nabirka velikega petka za vzdrževanje palestinskih svetišč je prinesla \$29.65. — V letošnjih velikonočnih kuvertah smo za naše melbournsko versko središče letos nabrali \$1,039.50 in vsem dobrotnikom iskren Bog plačaj!

Ker smo že pri številkah, naj dodam še to, da je danes v našem **Fondu za dom za ostarele** \$5,032.25. Vsak dar je hvaležno sprejet. Zagrabili bomo prvo dobro priliko, ki se nam bo nudila v bližini cerkvice.

Vsota, ki smo jo doslej nabrali v Adelaidi za odplačilo kupljenega zemljišča in hiše, je danes \$6,167.37. Polovico smo že presegli, hvala Bogu. Tudi rojaki Južne Avstralije zaslužijo iskreno zahvalo. Naj se jim pridružijo še oni, ki so doslej stali ob strani! Za naš skupni verski center gre!

● Večerno mašo bomo imeli v sredo 31. maja na praznik obiskovanja Marijinega, dalje na prvi petek v juniju (2. junija) in na praznik Srca Jezusovega, petek 9. junija. Praznik Rešnjega Telesa pa tako praznujemo na prvo nedeljo v juniju. Zopet bomo imeli tudi procesijo Rešnjega Telesa, združeno z deseto mašo. Narodne noše in otroci v belih oblekah za trošenje cvetja posebej vabljeni!

V Wodongi bo slovenska maša ob petih popoldne na tretjo majsko nedeljo (21. maja) v cerkvi Srca Jezusovega, Wodonga East. — V Adelaidi bo redna slovenska maša na četrto nedeljo (28. maja) ob štirih popoldne v Hindmarshu.

Izpod Triglava

O VERSKI SVOBODI v domovini govore mnogi naši ljudje, ko se vrnejo v Avstralijo po večtedenskem bivanju v Sloveniji. Pa se čudimo, če razmere doma preslepe tujega novinarja, ki ne pozna ozadja in ne jezika. V čem pa je verska svoboda? V tem, da so cerkve polne? V tem, da izhaja nekaj verskih listov, ki morajo skrbno paziti, da se kaj preveč ne napiše? Tiste stavke iz pisma z datumom 13. aprila 1972 nam povedo kar precej, kako široke so meje tamkajšnje "verske svobode":

"... Naš župnik ima težave s sodiščem, ker je maševal na domu nekega bolnika. Ponovno so pričeli pritiskati na duhovnike ter otroke v šolah in zdi se mi, da ne smemo nič kaj prida pričakovati. Veliko duhovnikov je kaznovanih zaradi nepomembnosti: maševanje na domovih, maševanje za turiste, blagoslov avtomobilov pred cerkvijo itd. . . . Res ne vem, kam to vodi — morda v tiste čase, ki niti niso tako daleč za nami . . ."

JANEZ CESAR, gledališki igralec, ki je umrl v Novem mestu, je zapustil Novomeškemu muzeju osem tisoč knjig. Mož ni bil kak učenjak, o njem gre glas, da je bil samouk. Bil je pa tako zavzet za boljšo in boljše izobrazbo, da je od leta 1920 naprej kupil domala vsako slovensko knjigo in jo skrbno shranil. Tako se mu je nabrala knjižnica, ki pomeni Novemu mestu zelo velik kulturni dar. Argentinska Svobodna Slovenija se v svojem uvodniku sprašuje, če je med izobraženimi izseljenci kaj "takih Cesarjev", in ugiba, zakaj jih ni . . .

"**PROSTOR IN ČAS**" je ime reviji "za kulturna in družbena vprašanja". Izhaja v Mariboru pri ustanovi OBZORJA. V tej reviji je slovenist Jože Pogačnik (ne ljubljanski nadškof) pred meseci dosti na široko poročal o delu SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE v Argentini, vsaj mimogrede pa omenjal tudi drug "begunski" tisk, na primer DUHOVNO ŽIVLJENJE, verski mesečnik. Navaja tudi število Slovenskih domov v Argentini in še marsikaj. Najbolj podrobno se pomudi pri GLASU SKA in reviji MEDDOBJE. — Leta in leta so v domovini skušali zatajevati kulturno delo Slovencev v Argentini (in drugod v izseljenstvu),

končno je le nekako prodrlo mnenje in prepričanje, da je molk o vsem velikem kulturnem delu emigracije — nekulturen.

UČITELJI IN UČITELJICE na dvojezičnih šolah na Koroškem prihajajo iz celovške slovenske gimnazije. Avstrija namreč nima posebnih šol za učiteljske moči — učiteljsiše — kot po večini druge dežele. Bodoči učitelji morajo najprej končati osemrazredno gimnazijo, nato nadaljevati za dve ali tri leta tako imenovano Pedagoško akademijo. Seveda absolventje slovenske gimnazije v lepem številu vstopajo tudi na univerze in se pripravljajo na zelo različne poklice, toda tudi zgolj učiteljski poklic je za slovenstvo na Koroškem velika dobrina.

O ČRNIH KOZAH v Jugoslaviji smo nedavno slišali v vseh poročilih. Pojavila so se nepričakovano na Kosovem, ko se je nekaj muslimanskih romarjev vrnilo iz Meke. V Sloveniji menda ni bilo resne nevarnosti, saj je ljubljanska bolnišnica takoj opozorila, za kakšno bolezen gre, in začela cepiti. V Belgradu in Zagrebu pa niso hoteli verjeti — prej sta morala baje umreti dva zdravnika in ena bolniška sestra, potem so šele videli, da gre zares . . . Ko so prvi bolniki začeli prihajati na beograjsko kliniko, so jih najprej zdravili za gripo. Ko so se pojavljali izpuščaji črnih koz, so jih zdravniki kazali medicinskim študentom kot alergijo na zdravila zoper gripo. Šele čez čas so dognali, s kakšno boleznijo imajo opraviti. Vseh smrtnih slučajev je bilo menda 28, ker so s cepljenjem vsega prebivalstva hitro ustavili širjenje bolezni. Po poročilih je cepljenje precej močno: po treh dneh se pojavi vročina, bezgavke, bruhanje in močan glavobol.

Pravijo, da je bilo zaradi črnih koz precej škode na turizmu. Za velikonočne počitnice v Jugoslaviji skoraj ni bilo tujcev. Tudi v Sloveniji je bila velika noč z ozirom na tujski promet letos zelo mirna.

GEOGRAFSKI INŠTITUT v Ljubljani je povabil beneškega župnika Valentina Birtiča za predavanje o Slovenski Benečiji. Predavatelj je v svojem govoru posegel vse nazaj do leta 1872, ko je bil v Špetru Slovenov misijon v slovenščini z udeležbo okoli 7.000 ljudi. Misijonarji so bili iz Ljubljane. Torej — pred sto leti je bilo to še mogoče. Prav kmalu potem se je pričelo preganjanje slovenskega jezika in čustvovanja po vsej Benečiji, ki se je v teku stoletja stopnjevalo do take mere, da so tudi cerkvene oblasti nastopale zoper slovenstvo in se je narod moral horeš nečeš postopoma poitalijančiti. Niti danes, po velikem koncilu, ni dosti bolje. Predavatelj skoraj ni mogel drugega povedati o vzdrževanju slovenstva v Benečiji, kot naštetih vrso slovenskih zavednih duhovnikov, ki kljub hudemu pritisku od strani oblasti vztrajajo pri svojem in narod še vedno hrabrijo v odporu zoper potujševanje.

ODPRTO PISMO SLOVENSКИM ŠKOFOM je v
 januarški številki revije "Teorija in praksa" objavil
 znani Zdenko Roter. Pozivlje jih, naj bi pojasnili slo-
 venski javnosti, zakaj že od leta 1967 vzdržujejo
 msgr. Ignacija Kunstlja na visokem položaju vrhov-
 nega direktorja slovenskih duhovnikov, ki delujejo
 med izseljenci. Prav posebej se Roter obrača na me-
 tropolita, ljubljanskega nadškofa dr. Pogačnika. —
 Ni še prav dolgo, ko so g. Kunstlju zaprli pot iz
 Rima v Ljubljano, čeprav je bil na poti na neko
 škofovsko konferenco, kamor je bil uradno povabljen.
 Roter je zdaj nakazal, da s tem g. Kunstlej ni bil
 dovolj "kaznovan" — odstaviti ga je treba! Zdenko
 Roter je po vojni "prevzgajal" slovenske duhovnike
 v raznih ječah in zaporih, še vedno se čuti dovolj
 močnega, da prevzgaia samega metropolita in ostale
 slovenske škofe . . .

V LJUBLJANI JE UMRL prof. dr. Milko Kos,
 eden največjih poznavalcev zgodovine Slovencev. Ro-
 dil se je bil v Gorici leta 1892. Od svojega 34. do
 75. leta je predaval na filozofski fakulteti ljubljanske
 univerze. Slovensko zgodovino je obdelal v znani
 knjigi od začetka do 15. stoletja. Je izredno teme-
 ljito delo. Poleg tega velikega dela je napisal dolgo
 vrsto manjših del in člankov iz svoje stroke.

KAT. GLAS V GORICI poroča o predavanju je-
 zuita p. Koncilja iz Ljubljane, ki ga je imel v Gorici.
 Govoril je o moralnem stanju v Sloveniji. Med dru-
 gim je povedal: Grozotna je ugotovitev, da je danes
 v Sloveniji že več samomorov kot smrtnih nesreč na
 cestah. Število samomorov med odraslimi sicer pada,
 narašča pa med mladino . . .

NEKI B. J. PIŠE V "DRUŽINI" iz Brucka na
 Muri v Avstriji: Jaz bi delal doma ali vsaj blizu do-

ma. Vsak dan bi bil vsaj pri večerji z družino, ve-
 selil bi se ob ženi in ob vseh. Delal bi doma, če bi
 zaslužil dnevno toliko, da bi si kupil dve vreči ce-
 menta in hrano za družino. V Avstriji zaslužim za
 vrečo cementa v ENI URI. Delam lahko z lepo
 obleko in kravato . . .

VSE ŠOLSKE ZGRADBE v Sloveniji je lani po-
 pisal sekretar za prosveto in kulturo. Podatki izkazu-
 jejo 1065 osnovnošolskih objektov. Od teh je 385
 še iz prejšnjega stoletja, 255 osnovnih šol so zgradili
 med 1900 in 1918. Popis je tudi pokazal, da 487
 šol potrebuje večjega ali manjšega popravila. Kakih
 114 šolskih zgradb je pa skoraj do kraja neuporabnih
 za resen pouk.

PROF. DR. JOŽEF DEMŠAR, katehet na raznih
 šolah in profesor na bogoslovni fakulteti, je najbrž
 znan vsaj starejšim Ljubljančanom tudi med nami v
 Avstraliji. Stanuje v župnišču pri sv. Petru že od leta
 1914. V letošnjem marcu je slavil 95. rojstni dan.
 Še vedno vsako nedeljo mašuje in pridiga v farni
 cerkvi. Za njegov god 19. marca so mu kar med
 mašo po evangeliju čestitali mnogi farani in drugi
 častilci s škofom Leničem na čelu. Prof. Demšar je
 starosta slovenskih duhovnikov v domovini. Je pa
 seveda še celih sedem let za župnikom Jurijem Trun-
 kom v Ameriki.

CELOTNEGA SVETEGA PISMA danes ni mo-
 goče kupiti v Sloveniji. Vse izdaje so pošle, vključno
 mariborska iz let 1958 — 61, ki so jo natisnili v
 25,000 izvodnih. Nedavno je bilo še mogoče kupiti
 Dalmatinsko Biblijo iz leta 1584, ki je protestantska.
 To biblijo je na novo izdala Mladinska knjiga v
 Ljubljani, pa tudi te že ni več naprodaj.

VRNITEV

Kam drugam? K vam se vračam,
 vsa slabotna, vsa drugačna. —
 Ne, ni treba kruha,
 nisem lačna.

Žejna, žejna! Žejna sem do smrti,
 komaj v prošnji roke vijem. —
 Ne, ni treba vina,
 ga ne pijem.

Materinske žejna sem besede,
 dolg odmor je bil med nama.
 Ne, ni treba nauka,
 vem ga sama.

Žejna vaše tople sem besede —
 Bog mi temni greh oprosti!
 Ne, proč z vašim jokom,
 moj je dosti. — — —

Kaj ste toplo mi zašepetali?
 Dajte, mati! Brez ovinka.
 Enkrat še povejte:
 "Moli, Tinka!"

SILVIN SARDENKO

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

Pršli pa so iz Antiohije in Ikonija Judje, pridobili zase množico in so Pavla kamnali ter iz mesta vlekli, misleč, da je mrtev. Ko pa so ga obstopili učenci, je vstal in šel v mesto; naslednjega dne je z Barnabom odšel v Derbo.

VRNITEV V SIRSKO ANTIOHIJO

Ko sta pa tudi temu mestu oznanila evangelij (namreč Derbi) in mnogo učencev pridobila, sta se vrnila v Listro, v Ikonij in Antiohijo (v Pizidiji); učence sta potrjevala in jih opominjala, naj vztrajajo v veri. Rekla sta, da moramo v božje kraljestvo priti po mnogih stiskah. In ko sta jim v vsaki Cerkvi po molitvi in postu postavila starešine, sta jih priporočila Bogu, v katerega so verovali.

Nato sta prehodila Pizidijo in prišla v Pamfilijo, in ko sta v Pergi oznanila Gospodovo besedo, sta stopila v Atalijo. Od tam sta odplula v Antiohijo (v Siriji), kjer sta se bila božji milosti izročila za delo, ki sta ga dovršila. Ko sta prišla tja in zbrala Cerkev, sta poročala, koliko je Bog po njima storil in da je poganom odprl vrata vere.

Precej dolgo sta ostala med učenci.

NELJUB OBISK IZ JERUZALEMA

Pršlo jih je pa nekaj iz Judeje, ki so brate (v Antiohiji) učili: "Ako se po Mojzesovem običaju ne daste obrezati, se ne morete zveličati".

Ker sta se Barnaba in Pavel z njimi nemalo sprla in sporekla, so sklenili, naj gredo zastran tega vprašanja Pavel in Barnaba in nekaj drugih izmed njih v Jeruzalem k apostolom in starešinam. Cerkev jih je torej spremila in šli so skozi Fenicijo in Samarijo, pripovedovali so, kako se pagani spreobračajo in vsem bratom so napravili veliko veselje.

(Dalje v juniju)

Toda komaj je minilo navdušenje za oba "bogova", sta jim Pavel in Barnaba na hujskanje Judov postala "prekleta tujca" in so ju nagnali s kamenjem . . .

ZADNJA POSTAJA NA TEM POTOVANJU — DERBE

V Derbi se menda ni zgodilo nič "dramatičnega", Luka samo to pove, da sta Pavel in Barnaba imela lep uspeh. Zdaj se jima je pa zazdelo, da ne kaže prodirati še v druge dežele Male Azije, vsaj zaenkrat ne. Bolje bo, če jo mahmeta nazaj in med potjo pogledata, kako se imajo Cerkve, ki sta jih na poti do Derbe ustanovila. Videti je, da sta lahko čisto mirno obstala v Listri, Ikoniju in Antiohiji (v Pizidiji), ter utrjevala že ustanovljene Cerkve. Postavljala sta "starešine" — duhovne voditelje, ki naj skrbijo za vernike v njihovi odsotnosti. Verjetno so res bili to le starejši možje, ustaljeni značaji, ime "starešine" je pa menda že takrat pomenilo toliko kot duhovniki. Škofovске pravice sta pa najbrž obdržala zase, šele pozneje so nekateri duhovniki dobili tudi te pravice in so birmali ter posvečevali nove duhovnike brez apostolov.

V deželi Pizidiji sta se pomudila menda samo v Antiohiji, nato sta šla v Pamfilijo. Ta dežela je bila že čisto ob morju in tam sta se ustavila v mestu Perge. To je mesto, kjer sta ob prihodu s Cipra prvič stopila na tla Male Azije in se je Janez Marko od njih poslovil.

JUDOVSKI "GOREČNIKI" MEŠAJO VERNIKE

Ne vemo, kako dolgo je trajalo to Povlovo (in Barnabovo) misijonsko potovanje. Gotovo sta se v sirski Antiohiji globoko oddahnila in se počutila med znanimi verniki kakor doma. Sta jima pa tudi vedela kaj povedati. Vse je bilo lepo, dokler niso prišli judovski gorečniki iz Jeruzalema — nepooblaščen od apostolov — in spreobrnjenim poganom tudi tu vrgli svojo propagando za obrezo in take reči. So pač morali biti zelo netečni, da je Pavlu in Barnabu "zavrela kri" in je nastal kar hud spor.

PAVEL IN BARNABA V LISTRI

V Listri je bil neki mož, ki je bil v nogah brez moči, od rojstva brom in ni nikdar hodil. Poslušal je Pavlov govor. Ko ga je ta pogledal in videl, da ima vero v ozdravljenje, je zaklical z močnim glasom: "Pokonci, na noge se postavi!" In poskočil je ter hodil.

Ko so množice videle, kaj je Pavel storil, so povzdignile glas in po ikaonsko govorile: "Bogova v človeški podobi sta prišla k nam". Barnaba so imenovali Zeusa, Pavla pa Hermesa, ker je ta govoril prvo besedo. In duhovnik Zevsovega templja, ki je bil pred mestom, je dal pred vrata pripeljati volov in prinesiti vencev, in je hotel z množicami vred darovati.

Ko sta apostola Pavel in Barnaba to slišala, sta raztrgala svoja oblačila, skočila med množico in klicala: "Možje, kaj to počenjate? Tudi midva sva umrljiva človeka, enaka vam. Oznanjujemo vam pa evangelij, da bi se od teh praznih reči spreobrnil k živemu Bogu, ki je ustvaril nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njih. On je sicer v prejšnjih vekih dovolil, da so vsa ljudstva hodila svoja pota; sebe pa vendar ni pustil brez pričevanja, ko je skazoval dobrote, dajal z neba dež in rodovitne čase, vam dajal hrano in vam srca napolnjeval z veseljem".

S temi besedami sta množicam komaj ubranila, da jima niso darovale.

ČUDEN UČINEK ČUDEŽA

Iz Ikonija v Listro je bilo kakih šest ur hoda, približno toliko iz Listre v Derbo. Seveda sta apostola hodila peš. Na naši mapi — kakor je sicer slaba — lahko najdemo vsa tri mesteca drugega pod drugim v deželi Likaonija nekako v sredini Male Azije. Luka pove, da so ljudje v Listri govorili "po likaonsko". Kakšen je bil ta jezik, ni nič znano. Tudi zaman ugibamo, v kakšnem jeziku sta govorila ljudstvu Pavel in Barnaba. Verjetno sta mogla govoriti z Judi, kolikor jih je bilo tam, po hebrejsko, oni so pa "po likaonsko" drugim razlagali, kar so slišali. Nekaj ljudi tam je pa verjetno znalo grški.

Morda se je prav zaradi mešanice jezikov zgodilo, kar nam pripoveduje Luka. Pavlov čudež ni podprl vere v Jezusa, ampak vero — v poganske bogove. Tako napačno je ubogo ljudstvo razumelo čudež. Vrhovni bog jim je bil grški Zevs, rimski Jupiter, Hermes pa rimski Merkur, bog trgovcev. Poznali so staro pravljico, da sta nekoč potovala po svetu v človeški podobi (kot v naših legendah Kristus in Peter . . .) in bila lepo sprejeta pri zakonskem paru Filemonu in Bavididi. To pravljico poznamo iz neke pesmi rimskega pesnika Ovida. Ljudje so mislili, da sta se spet pojavila med njimi — "darovati" jima je treba na poganski način . . .

AFRIKA SE SPET OGLAŠA

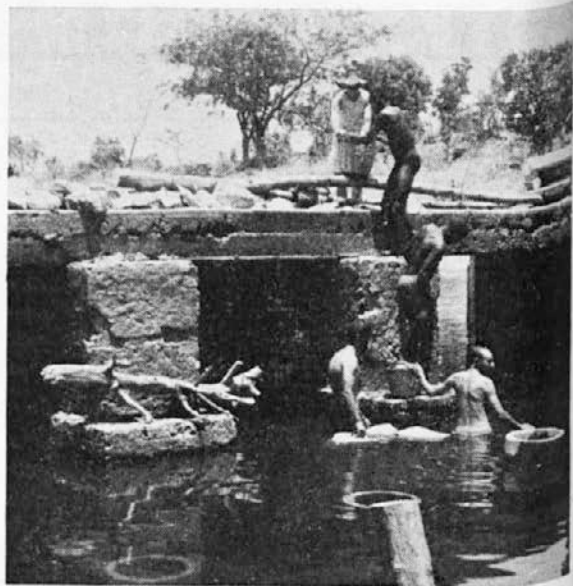
NAŠA AFRIŠKA posinovljenca sta se zopet ogasila. P. Evgen je že ves v misijonskem delu, ki pa je tudi praktičnega značaja. Saj afriški misijonar mora biti vsem vse. In da je p. Evgen že doma kazal veselje in znanje za praktična dela, vem že od prej. Zdaj dela načrte, kako bi montiral črpalko za vodo, ki je misijon redno žal nima. Takole piše :

„ . . . Sedaj smo v suhi dobi, kar je za te kraje neke vrste "vroča zima", ko ne raste skoraj nobena stvar. Le kakšno posamezno drevje kljubuje v tej vročini, n.pr. drevo MANG, ki daje tudi vsaj malo sveže hrane našemu ubogemu ljudstvu. Škoda, da nimam nobene njegove fotografije. Da, suša pa taka!! Gotovo bi me radi vprašali, če ima misijon vodo. — Ravno to je, kar nas žuli, prav pošteno. Imamo sicer vodnjak, ki je celo zelo globok (26 metrov ima), pa nas kar vsako leto pusti na sedilu prav takrat, ko bi ga najbolj potrebovali. Brez vode pa ni življenja. A sila kola lomi. Kadar nam gre za potrebne kapljice vode, se je treba podati na pot. Pa ne samo v bližnjo dolino, ampak kar deset kilometrov daleč do reke Keran. In to vsak dan, včasih še po dvakrat.

To nehvaležno delo prikazuje fotografija, ki jo prilagam. Ker je voda precej globoko, si pomagamo s podajalci, ki jih vzamemo s seboj. Črnci se zelo radi vozijo z avtom; tako jih nekaj nabašemo nanj, za plačilo nam pa pomagajo napolniti posode z vodo in jih naložiti na vozilo. Seveda misijonar sam tudi ne stoji ob strani. Na sliki je p. Frančišek do pasu v vodi, zraven njega pa br. France (jaz sem skrit za fotoografskim aparatom). Tako nas voda stane kar precej časa.

Včasih se nam zgodi, da vozilo stoji in ne moremo po vodo, ker je zmanjkalo tudi — bencina. Bencinska črpalka, kamor hodimo po dragoceno tekočino, ki jo pije avto, nas včasih kar za cel teden pusti na cedilu. Da bo slika še realnejša, naj povem, da je bencinska postaja od nas oddaljena — 80 kilometrov . . .

Takšno je torej stanje naše vode. Pa boste vprašali: Ali ni nikake rešitve? V ta namen smo se že sestali z odprtimi usti, kot se spodobi za našo vročino. Debata je bila kratka. S suhimi usti je vsakdo izmed nas prikimal k sklepu: Skopljimo nov vodnjak, pa čeprav bo vzel prvenstvo studentu svetopisemskega očaka Jakoba . . . Upajmo, da ne bomo imeli smole, da bi nas iskalec vode razočaral. Začeli naj bi takoj po praznikih . . .

Seveda pri tem delu ne zadostujejo samo naši žulji, ampak tudi sredstva. Računati moramo na to, da bomo kopali čez 30 metrov v globino, morda celo 40, da nam bo voda res zagotovljena. Studenec bo moral v stiski napajati vse naselje, kakor v svetem pismu blagovan studenec očaka Jakoba. Seveda pa drži pravilo: toliko se moreš stegniti, kolikor je odeja dolga . . . Če bodo sredstva, bomo skušali vodo črpati z motorjem, če pa ne, bo na "ročni pogon", kar bo pri tej globini težavna in utrudljiva stvar.

Tako sem avstralskim rojakom pokazal trenutno kaj bolečo rano našega misijona. Tudi vaši darovi bodo pomagali, da tehnično in praktično končno morda le rešimo problem vode in našim ljudem vsaj malo olajšamo težave suhe dobe. Saj so trenutki, ko je stari studenec prazen, in jim na mile in proseče poglede ne moremo nuditi niti kapljice. Voda iz reke pa je tako umazana, da je — četudi res voda — bolj strup kot osvežujoča pijača . . .

No, bomo videli, kako jim bo uspelo. Če bodo k novemu vodnjaku pripomogli tudi naši darovi, bo kar prav. Mi pa si v vročih dneh odtrgajmo kak kozarec limonade ali piva — da bo misijon Kande na ta račun dobil vsaj pošteno vodo. Težko si predstavljamo p. Evgena, Štajerca vinskih gor, kako mu gre po grlo voda iz reke, misli pa so mu pri tem najbrž pri štajerski božji kapljici . . .

Na naše vprašanje, kako je z novim avtom, sta nam patra misijonarja odgovorila: "Za enkrat se mora misijon zadovoljiti s tem kar imamo: naš stari avto je sestavljen iz dveh. Kupili smo ga s posojilom, saj ljubljanskimi obljubami še ni nič gotovega. Ljudje so pripravljani in radi kaj žrtvujejo, a z denarjem tam je bolj slaba muzika. Naš stari avto gre še kot Eli-

ja (včasih!), če do konca pritisneš. Treba pa je računati na to, da zavore niso preveč pokorne, četudi jih je dan prej imel mehanik v rokah . . . Tudi nas preveč ne moti, če steklo manjka na oknih, saj mraza pri nas ni. Če dežuje, smo pa veseli prhe, da nas malo osveži. Kako na avtu vse škriplje — nam tudi ni mar — policaj nas zato ne bo zapisal. Še slišimo ne, ko motor bobni kot tank . . . Smo pa s to našo škatlo vedno na cesti in ne brez potrebe. Naj vsaj toliko zdrži, da rešimo problem vode našeg misijona . . .”

“Ker smo že pri avtu. Je že menda p. Hugo pisal, da izgleda kot grozd, kamor koli gremo z njim. Naši črni bratje so čudni patroni, res pravi otroci. Saj potrebujejo našo pomoč, a ob dobroti, ki jo delimo, ne poznajo meja. Čim ustaviš avto, takoj leze vse nanj. Bolj jim dopoveduješ, da ni več mogoče, bolj silijo nanj . . . Če bi se avto pod težo sesedel, bi pa lepo mirno zlezli z njega, si naložili svoja bremena na glave in peš nadaljevali pot . . .”

Na vprašanje o zdravju nam p. Evgen piše: “. . . Kt sem že sporočil, se je zdravje p. Hugona izboljšalo in zdaj dela s podvojeno paro: kot bi hotel nadomestiti v bolnišnici zamujeni čas. Mislim, da mu

veliko poguma daje zavest, da bo v kratkem užival domači zrak, ki bo vse rane zacelil. Naš škof ga bo namreč že letos poslal v domovino na oddih, da si res počeno odpomore po prestani bolezni. Obenem bo skušal nabrati kaj darov za novo cerkev, ki bi bila Kandeju nujno potrebna . . . Jaz se trenutno še ne morem pritožiti na svoje zdravstveno stanje, četudi je včasih kakšna noč brez spanja zaradi vročine. Takrat mi pa vsi poudarjajo, da so to že znaki in pride kmalu na vrsto moj prvi krst v Afriki . . . Za enkrat sem še kar korajžen. Tudi nevolja, da bi jo popihal domov, se me še ne prijema. Toliko tehničnih potreb me kliče (voda je le ena izmed njih!) in ker ne znam jezika, se toliko bolj lahko posvetim tej stroki, ki je tudi misijonsko delo . . .”

Za konec se p. Evgen posebej spomni naših koticarjev in pripisuje: “Dragi otroci! Vam pa pošiljam sliko vaših črnih afriških bratcev. Če ste za to, vas bom preko fotografij seznanjal z zanimivostni otrok našega misijona. Otroci na sliki vas vse prisrčno pozdravljajo. Hvaležni vam bodo za vaše žrtvice za naš misijon. Vam gotovo ne manjka hrane in vode kot tem našim črnim bratcem. Mislite na to in pomagajte jim! Kaj vse lahko na lahek način storite zanje!”

NAŠE NABIRKE

DAROV ZA SKLAD "MISLI":

\$10.- Dr. Marko D. Coby; \$7.- Franc Bresnik, Marija Leber; \$3.50 Emilija Iskra; \$3.- Anton Poklar, Mirko Cizerle, Toni Šircelj, Franc Baša, Ana Vok, Jože Štemberger, Vanda Sperne, Marija Slokar; \$2.- Slavica Horvat, Petrina Pavlič, Anton Kustec, Branko Jerin, Daniel Brkovec, Ivan Hozian, Jože Mravljak, Marija Bizjak, Marija Iskra, Richard Twrdy, Jakob Tomšič, Marija Kos, Rafael Bernes, Francka Anžin, Andrej Grlj, Evgen Benc, Anica Srnc, Janez Perko, Anton Bransperger, Agnes Hodalj, Anton Lečnik, Janez Rogl, Julij Bajt, Alojz Butinar, Evgen Bradiot,

Ivan Habor, Felix Kovačič, Branko Tavčar, Vinko Jager; \$1.- Rezika Smolič, Alojz Filipič, Frank Frigula, Alojz Golja, Lojzka Jug, Sylvia Goetzl, Jožef Horvat, Viktor Nanut, Anton Brumen, Leopold Muller, Franc Marko, Štefanija Markuža.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA — \$5.- N. N. (za lačne).

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA — \$5.- Francka Anžin, Agnes Zupanič; \$4.- Julka Mrčun, Družina Franc Hervatin; \$3.50 Alojz Butinar; \$2.- Rikarda Koloini, Alojz Macedoni; \$1.- Erika Martin.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA — \$5.- N. N. (za lačne); \$4.- N. N.

FRANČISKOVA MLADINA — \$5.- Tomaž Možina.

ŠIMNOV LIPE

Napisala Krista Hafnerjeva

Risbe: Maksim Gaspari

POVEST

(Nadaljevanje)

5. NOVI PRIJATELJ

Škantarjevi so imeli pastirja. Joza mu je bilo ime. Ta pastir Joza je bil posebnež. Poletje je preživel vedno na planinah, čez zimo in spomladi pa se je nastanil doma v stari bajti pod Studorjem in je pletel jerbare in košare. Toda to delo mu ni bilo nič kaj po volji. Vsako leto se je že vso zimo veselil tistega dne, ko bo lahko zapustil mračno dolino in se odpravil z živino na sončne planine. Ljudje so pripovedovali o njem, da je bil postaven korenjak, dokler je bil še mlad, in najzlaši fant doline. Toda pravega dela mu ni bilo mar. Skriva je lazil po pečinah za divjimi kozami. Ko je imel štirideset let, ga je nekega dne zalotil gozdar, baš ko je ustrelil divjo kozo. Joza je hotel ubežati, toda gozdar je streljal nanj in ga zadel v desno nogo. Od tedaj je Joza šepal. Nehal je hoditi za kozami in je postal Škantarjev črednik.

Posebno radi so ga imeli otroci. Vse poletje so se že veselili, kdaj bo prišel Joza s planine domov. Čez zimo je postala Jozovo kočica pod Studorjem pravi otroški dom. Z vse vasi so se zbirali otroci pri njem. Poslušali so ga, ko jim je pripovedoval dogodke iz svojih mladih let ali pa prečudne povesti o planinah in čudežnih bitjih, ki so nekaj živela po strmih triglavskih pečinah. Joza je znal lepo pripovedovati. Po cele ure so prečepeli ob njem, ko je v mračnih zimskih dneh sedel doma ob svojih košarah in pripovedoval zgodbe o predobrih belih ženah, ki so nekaj bivale na Triglavu, o kozlu z zlatimi rogovi, ki jih je vodil, o bajnih zakladih, ki so skriti v skrivnostni gori Bogatin in o predrznem lovcu, ki se je v ranem jutru napotil v gore, da bi ustrelil kozla in si pridobil ključ do onih neizmernih zakladov, pa ga je kozel pahnil v prepad, iz katerega se ni nikoli rešil. Žalostni so

bili, kadar jim je potem Joza pravil, da je kozel izginil iz teh krajev in z njim dobre bele žene.

Marsikdo teh malih je ob takih povestih sklenil, da pojde prav gotovo nad Bogatina, ko bo velik, in poišče ogromne zaklade, ki morajo še vedno ležati v njegovem osrčju: zakaj nobena pravljica, kolikor jih je Joza vedel, in teh ni bilo malo, ni govorila, da bi bil kdo vse doslej že odprl osrčje gore in se polastil v njem skritega bogastva.

Spomladi pa, ko so trate ozelenele in je sonce vabilo na plan, niso več posedali v mračni izbi. Preselili so se vsi skupaj, Joza in otroci, na vrt pred njegovo hišico. Tam so se igrali, prevračali kozolce, plezali po stari hruški na vrtu in Joza jih je učil po rokah hoditi in še drugih podobnih umetnosti. Najraje pa so se igrali z Jozovim kozličkom. Poleg hišice je imel namreč Joza majhen hlev in v njem staro kozo, ki je dajala Jozi mleka, pa mu vsako leto vrgla tudi majhnega kozlička. Ta kozliček je bil vedno veselje vaških otrok. Saj so imeli tudi drugod kozličke, toda tako prijazni, tako ljubki, poskočni ter igravi domači kozlički niso bili. Sami niso vedeli zakaj, toda Jozov kozliček je bil vsako leto največje veselje vaških otrok. Čeprav je bil vsako leto drug.

Ta kozliček je seznanil Lipeta s Škantarjevim pastirjem.

Od onega dne, ko se je spoprijel z Blažonom, Lipe ni več zahajal med vaške otroke. Kadar ni bil v šoli, je pomagal materi pri delu na polju, pripravljaval doma drva ali pa jih hodil nabirat v bližnjo hosto.

Nekega dne se je proti večeru vračal iz gozda domov. Že je bil v dolini in je pravkar zavil na cesto, ki je vodila do domače hišice. Takrat je mahoma obstal in se glasno zasmel. Na stezi pred njim je stopal pastir Joza in vlekel na vrvi kozliča za seboj. Kozliček je poskakoval zdaj sem zdaj tja, no, seveda nič mu ni bilo všeč, da je bil privezan. Skušal se je znebiti vrvi, ki mu je omejevala zlato prostost, poskakoval je in nerodno vlekel ubogega, šepavega pastirja za seboj. Stari mož se je smejal mlademu neugnancu, natezal vrv, pa je zopet popuščal. Ampak zdaj, in to je bilo, čemur se je moral Lipe tako smejati, je kozliček mahoma z vso silo skočil, nategnil vrv, in se

preden se je Joza prav zavedel, je že ležal na tleh. Preden se je pobral, je bil kozliček že v bregu. Toda še hitrejši ko kozel je bil Lipe. Pognal se je za mladim ubežnikom, ga ujel, mu nategnil vrv okoli rogličkov in ga privedel pastirju, ki se je med tem že pobral, pa si še drgnil koleno; pošteno je bil padel.

"Šmentana koza" se je jezil, ko se je pobral, "komaj si pogledala v svet, pa že stare ljudi prevračaš! Ali se ti bo še utepalo, žival nemarna! Le počakaj, mesar že brusi nož".

"Le ne tako hudo", je prosil Lipe za mladega neugnanca. "Kje imate srce, da bi ga mogli poslati pod nož, ko je tako ljubek?"

"No, no, to bomo že videli", je godrnjal stari mož. "Ampak", je nadaljeval, "ti si pa menda nalašč zdajle mimo prišel, da si videl, kako je stari Joza cekin pobral. Ali bi ga rad?"

"Oh", se je zasmel Lipe, "torej cekine pobirate? Ampak res sem prišel pravi čas. Sicer bi vam jo bil rogač gotovo popihal".

"No, to ni tako gotovo. Ti mojega rogača še ne poznaš". In je stegnil dlan, pihnil vanjo in zaklical: "Sususu!" Ko bi trenil je bil kozliček pri njem in mu vohal roko.

"Viš, takile ste otroci", je govoril Lipetu. "Dom mu ne diši, le zunaj bi se potepal s svobodi. Če mu pa le malo dobrote pokažeš, pa že sili za teboj. Tudi mene ni strpelo doma, dokler sem bil še mlad".

Obrnil se je nazaj proti domu. Lipe je hodil za njim in vodil kozliča na povodcu.

"Tudi ti komaj čakaš, kdaj boš goden, da zletiš v svet", se je Joza sredi pota nenadoma obrnil do Lipeta. "Pri nas v Bohinju ti ni všeč, nazaj v dolino te vleče".

Lipe je presenečen obstal. "Kako pa vi to veste?" je vprašal. "Saj me še poznate ne".

"Kako te ne bi poznal? Vsa dolina ve, da si tiste Lucije sin, ki je Škantarjeva in se je mlada omožila v dolino, zdaj pa se vrnila in v Škantarjevi bajti stanuje. In najhujši pretepač, ki se še Blažona ne ustraši, je njen sin".

Lipe je postal rdeč ko kuhan rak. Ali res po vsej vasi nimajo drugega govoriti ko o takemle otroškem pretepu? Bog sam ve, kolikokrat so se otroci na Otoku stepi, pa še miš ni zacvilila. Tu pa take komedije, če je enega fanta malo premlatil!

"Hehehe!" se je smejal Joza v brado, "Veš, vesel sem te, da si mu jih enkrat pokazal. Tisti Blažon, veš, to ti je preteto seme, zaslužil je, da mu je nekdo pokazal mojstra. Medaljo zaslužiš zato, ne pa da se cmeriš in si doline nazaj želiš".

"Saj", mu je skušal Lipe ugovarjati, "jaz bi bil rad tukaj, ko bi bili stric Balant in bratranec Urh in vsi drugi vaščani nekoliko prijazni. Samo malo, le prav malo, o veliko ne zahtevam. A kaj mj očitajo očeta pijanca in zakaj me z beračem zmerajajo? Mar v Bohinju ni pijancev?"

"Seveda jih je, fant, in še koliko. Ampak oni so domačini, ti si pa tujec. Naši ljudje so včasih še nezaupljivi, in morda imajo prav, čeprav bi jaz rekel, da se je bati le tistih tujcev, ki prihajajo sem mogočno in bahato in hočejo, da se jim vse klanja. Ti pa se skaži, da si nekaj vreden čeprav si pijančev sin in čeprav si tujec. Boš videl, da te bodo ljudje potem še radi imeli, čeprav te zdaj postrani gledajo. Vsak ima toliko veljave, kolikor si je zna pridobiti. Če nimaš denarja, s katerim bi si kupil spoštovanje ljudi, moraš pa drugače pokazati, koliko si vreden. Za prijaznost in ugled se je treba boriti, dragi moj, take reči ne padajo nikomur same po sebi kot zrela jabolka v usta. Vsak sad mora zoreti, preden ugaja ljudem. Zapomni si to".

Dospela sta do Jozove hišice. Lipe je pomagal pastirju spraviti kozla v hlev. Potem pa je ostal pri njem prav do noči. Preden se je odpravil domov, je rekel: "Tako rad imam vašega kozlička. Ali ga smem priti včasih pogledat? Veste, tako rad imam živali. Doma smo imeli konje in žrebičke in teleta, tu pa ...".

"O, seveda smeš priti", mu je Joza prijazno pokimal. "Ampak, da veš, jaz na tvojem mestu ne bi hodil drugih kozličev gledat. Sam bi si ga prislužil".

(Dalje na strani 144)

PODBREŠKI TABOR

KAR TUJEC, ki obišče Slovenijo, najprej opazi, so cerkvice po naših hribih in hribovskih. Tudi nam vsem so v spominih na domovino kaj pri srcu. Malo pa vemo, da je veliko teh cerkvic iz dobe, ko so se po naši deželi pojavljali Turki. Postavljali so jih v višino, vsaj na kako vzpetino, da so vanje skrili stare ljudi, žene in otroke, možje in fantje pa so se izza zida okrog cerkve borili s krvoločnimi napadalci. Te cerkvice so živi spomeniki, to so naši "tabori iz turških časov", kot jim še danes pravijo doma. Nekateri so dobili besedo TABOR kar za lastno ime in teh Taborov je po Sloveniji kar precej.

Tak Tabor je tudi podružnica podbreške fare na Gorenjskem. Svoj čas sem že nekaj pisal o njem v Mislih. Oddaljen je komaj nekaj minut od farne cerkve proti severovzhodu in še danes razmeroma dobro ohranjen. Na zelenem gričku, obdan s košatimi smrekami in delno sadnim drevjem, prijazno gleda po soski njegova cerkva Žalostne Matere božje. Še danes je od treh strani obdana z močnim obzidjem, deloma pa tudi z naravnimi skalami — res prava trdnjava. Ko bi znala govoriti, kaj bi nam vse povedala . . .

Kdaj je bila cerkva zidana, ni znano. Prvič se omenja leta 1502, a stala je že prej, gotovo pa ne pred letom 1471, ker so takrat nastali prvi tabori. Cerkva je imela za svojega patrona najprej sv. Benedikta. Poleg nje so kasneje pozidali kapelico, v kateri so častili Žalostno Mater božjo. O njenem kipu pove ustno izročilo, da so ga prinesli iz Ogrske. Go-

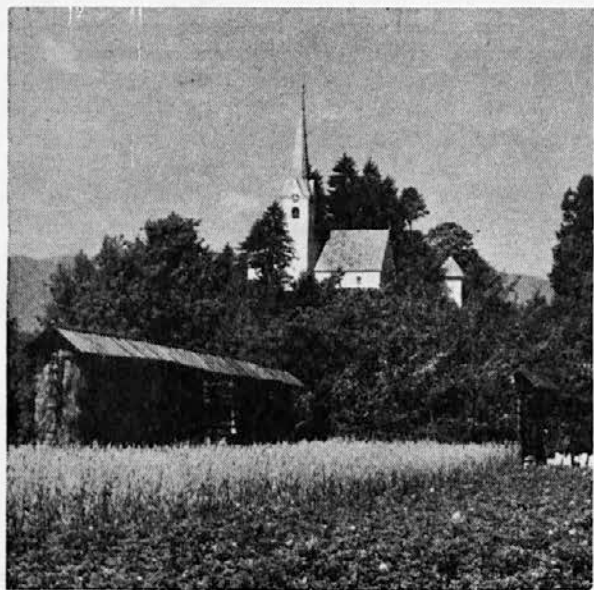
tovo so imeli tehten vzrok, čeprav zanj ne najdemo zadovoljivih pisanih virov, da so leta 1762 prinesli Marijin kip iz kapelice v glavni oltar taborske cerkvice.

Mislím, da se ne motim, če močno češčenje Žalostne Matere božje in kasnejši prenos kipa povežem s turškimi vpadi. V tistih časih so mnoge slovenske matere objokovale svoje otroke, odpeljane v turško sužnost. Zgodovina ve povedati, da je bilo že prvo leto turših roparskih pohodov po naši domovini (1469.) odpeljanih okrog 30.000 ljudi v sužnost. Že po prvem napadu, ki je veljal zlasti Beli Krajini, je turški paša podaril sultanu 500 izbranih dečkov in prav toliko deklic. Število naših ljudi, posebno otrok, odpeljanih v dobi turških vpadov v Turčijo, cenijo zgodovinarji nad 100.000, najmanj toliko pa je bilo pobitih doma v obrambi (Prim. Gruden). Kje drugje naj bi verne slovenske matere iskale tolažbe kot pri Materi bolečin, ki so ji rablji odpeljali in križali Sina? Bog sam ve, koliko solza je bilo prelitih tudi pred oltarjem kapelice našega Tabora, da je postala premajhna in se je božji Trpinkini končno moral umakniti sv. Benedikt iz glavnega oltarja cerkvice. Ko je morda le kdo pribežal iz turškega ujetništva in doma pripovedoval o kruti usodi slovenskih sužnjev, so bile vesti pravi meč v srca materam. Samo Marija je v svoji bolečini lahko razumela njihove bolečine in jih potolažila.

Tudi božjepotne podobice, ki so jih prodajali na našem Taboru že pred dve sto leti, potrjujejo gornjo domnevo o začetku češčenja. Na teh podobicah je slika Marije Sedem Žalosti, pred njo pa kleči med ženami mati z otrokom v naročju.

Freske v cerkvi so prav tako vredne ogleda vsakega obiskovalca. Sedem fresk na obeh straneh oltarja upodablja slovensko mater od rojstva sina pa do njegove smrti. Slovenska mati-trpinka, tako blizu božje Matere-mučenice, v svojem materinskem žrtvovanju in trpljenju . . .

Orgle na Taboru so bile delo slovečega domačega orgelskega mojstra Petra Rojca, ki je bil ded mojega očeta. Imele so lesene piščali in sedem registrov in bilo so kaj milozvočne, kot mi je omenil neki očanec iz Podtabora. Žal je cerkva že trideset let brez njih in uporabljajo razglašen harmonij. Ze dolgo zbirajo farani denar za nove, ki bi jih taka zgodovinska cerkva zaslužila, a vsota počasi raste. Saj podbreška fara ni velika in bolj revna kot premožna. Morda je tudi v Avstraliji poleg mene kdo iz tega slovenskega kota ali bližine doma, pa bi rad dodal svoj dar v ta namen. Morda v spomin na svojo mater ali staro mater, ki je mogoče že pred taborsko Marijo prosila zanj, da bi se ne izgubil v tujini . . .

Joža Maček

Z ZANIMANJEM sem brala v "Mislih" poročilo o olimpijskem gradbišču. Pa naj še jaz povem nekaj o Muenchenu in Nemčiji, od koder sem se pred kratkim vrnila. Ker so vsi glavni podatki že v januarski-februarski številki, sem bom tu omejila le na lastne vtise.

Po prihodu v Muenchen nas je Goethe Institut kaj kmalu peljal na Olimpijski stadion. S stolpa je lep razgled po olimpijskem gradbišču, kjer vse dela z mrzlično naglico. Tisti slavni šotor še ni končan. Sploh se mi je zdelo, da je nemogoče končati vsa dela do avgusta. A Nemci bodo že zmogli, tudi finance za vedno dražji šotor, ki dobiva ves ta čas vsaj toliko kritike in javnega razpravljanja, kot naša nedokončana Opera v Sydneyu. Vlada je pa zelo ponosna nanj, saj ga prihajajo občudovat znanstveniki v gradbeni stroki iz vseh koncev in krajev sveta. Posebno zanimanje zanj je med Rusi in Skandinavci, ki mislijo na to, da bi pod strehami iz podobne plastične snovi gojili zelenjavo. Tako so Nemci upravičeno ponosni, da bo njihov izum tudi v korist človeštvu.

Na drugi strani jezera so naredili krasen umetni hrib — iz ruševin druge svetovne vojne, ga posejali s travo in zasadili z drevjem. Tako se sedaj Muenchenčani sprehajajo po ruševinah svojih nekdanjih stanovanj . . . Nemci res znajo vse izkoristiti.

Videla sem tudi tisto rusko cerkvico in meniha. O tem je bilo ob pripravah na Olimpijado že toliko pisanja. Geslo nad cerkvenimi vratmi se glasi: DA BI BILI VSI ENO. Že sedaj je cerkvica dobro obiskana od številnih turistov, največ seveda iz radovednosti. Meneh prebije veliko časa v cerkvi ter glasno poje. Muenchenčani so po zelo ponosni, da so s svojimi protesti pomagali ruskemu menihu v borbi proti vladi za obstanek svetišča.

Sploh so Muenchenčani zelo prijazni ljudje in vse narave, posebno kadar sedijo ob vrčku piva. Malo sem bila presenečena, ko sem iz razgovorov z njimi spoznala, da niso preveč navdušeni za Olimpijado. Skrbi jih dvig cen, zlasti hrane, bojijo se prehudega vrveža, tatvin in vlomov. Vse to pa bo nujno v zvezi s tisoči udeležencev iger.

Še nekaj drugega skrbi Bavarce pa tudi ostale Nemce: Rusi. Brandtove vzhodne politike ne marajo, ker se bojijo, da bodo Rusi zasedli Zapadno Nemčijo, kot so zasedli Vzhodno. Preprost človek na cesti v razgovoru ne more skriti strahu, da Brandt odpira vrata Rusom. Ta strah pred Rusi je tem večji, čim bliže si vzhodni meji (pravzaprav zidu), ki je zelo dobro zastražena. Kljub temu vedno znova kdo tvega beg preko zidu ali pod njim in ljudje na zapadu se zgražajo nad streljanjem na te begunce. Svoje ogorčenje si hladijo z dovpti. Na primer:

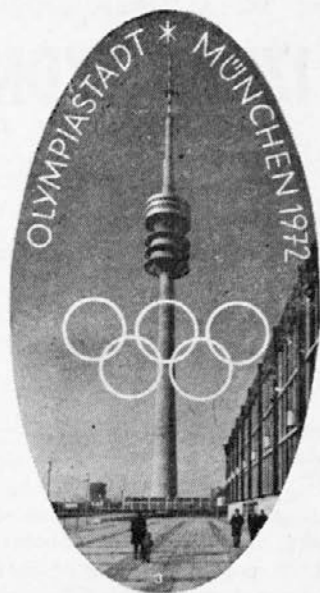
Oče je vprašal sinčka: "Kaj bi naredil, če bi kar brez noč podrli zid?" Fantek je odgovoril: "Splezal bi na najvišje in najmočnejše drevo". Po vprašanju zakaj je fant odgovoril: "Da me begunci ne bi po-

O L I M P I J A D A

Anica Srnec

1
9
7
2

IN ŠE KAJ

mendrali . . ." — In vprašali so Ulbrichta (šefa Vzhodne Nemčije), kaj bi on naredil, če bi lepega dne zid izginil. Odgovoril je, da bi šel na zapad. Začudili so se, on je pa pojasnil: "Tako neumen pa nisem, da bi sam ostal na vzhodu . . ."

Po sedemtedenskem tečaju v Muenchenu smo deset dni potovali po deželi, da bi dobili bolj realistično sliko svobodne Nemčije. V Berlinu ima človek občutek, da je ujet v kletko in se nenehno zaletava v steno. Peljali smo se z avtobusom in vedno znova in znova "butnili" v tisti nesrečni zid. Ni čudno, da toliko ljudi zboli na živcih ali pa celo naredi samomor. Tudi Vzhodni Berlin smo obiskali, a priti čez mejo ni tako enostavno. Najbolj smo se jezili, ko so nas trije vojaki eden za drugim merili od glave do pete, če nimamo morda ponarejenega potnega lista. Tudi v Vzhodnem Berlinu se v zadnjih letih mnogo gradi. Ljudje so bolj molčeči in vase zaprti, drugače pa vljudni. Človek dobi vtis, da se bojijo govoriti s tujci. Grupo vojakov srečaš na vsakih pet korakov. Nekaterim iz naše skupine se je strašno mudilo nazaj v varnost Zapadnega Berlina.

Zapadni Berlin, pa tudi ostala velika mesta kot Hamburg, Hannover, Duesseldorf, Koeln, Frankfurt, Nuernberg . . . so docela izbrisala posledice vojne. Le tu in tam najdeš kako porušeno znamenito stavbo kot spomenik. Ko si ogleduješ kako moderno tovarno, se ti zdi, da znajo moderni stroji celo misliti. Tehnika je res na višku.

Med ljudmi je pa kljub gospodarskemu čudežu, tehniki in materialnemu blagostanju precej nezadovoljstva. Trenje med mlado in starejšo generacijo je še izrazitejše kot tu v Avstraliji. Starejši rod je ponosen

(Konec na strani 143)

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

P. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: 637-7147

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.
6 Wentworth Street
Point Piper, N.S.W. 2027
Tel.: 36 1525

V Merrylandsu je navadno slovenska služba božja vsako nedeljo ob 9:30 (zborovo petje) in ob 10:30 (včasih pojejo otroci, sicer je tiha maša). Prav tako je sv. maša vsako soboto ob polosmih zvečer. Pri tej maši (v sydneyski nadškofiji) lahko zadostite nedeljski dolžnosti. Enako je večerna maša vsak prvi petek v mesecu. Po petkovi maši je kratka pobožnost v čast Srcu Jezusovemu in blagoslov z Najsvetejšim. Vsako prvo soboto v mesecu pa je po večerni maši molitev za domovino in za proglasitev blaženim Slomška in Baraga. Poleg tega imamo večerno mašo tudi na nekatere pomembnejše praznike, ki jih praznujejo v domovini. Ti so sproti objavljeni v "MISLIH".

Nedelja, 21. maja, BINKOŠTI.

(Merrylands kot navadno)
6:00 p.m. Canberra.

Nedelja, 28. maja, PRESVETA TROJICA.

(Merrylands to nedeljo samo ob 9:30)
11:00 Horsley Park (na slovenski zemlji) sv. maša, pete litanije. Sodeluje mešani pevski zbor. Sledi piknik.

Nedelja, 4. junija, SVETO REŠNJE TELO.

(Merrylands kot navadno)
10:30, St. John's, Croydon Park.
2:30 p.m. Procesija sv. Rešnjega Telesa, WEST-MEAD BOYS HOME.

Nedelja, 11. junija, (Deseta navadna)

(Merrylands kot navadno)
10:30 St. Patrick's, Sydney
5:00 p.m. Wollongong

Nedelja, 18. junija (Enajsta navadna)

(Merrylands kot navadno)
6:00 p.m. Canberra.

KRSTI

Ivan Varga, Blacktown. Oče Ivan, mati Ružica, roj. Bugarin. Botrovala sta Ante in Ana Blažević — 25. marca 1972.

Marija Modlic, Croydon. Oče Franc, mati Ana, roj.

Rev. Dr. Ivan Mikula,
Marist Place, Cath. Presbytery,
Parramatta, N.S.W., 2150
Tel.: 630-1115

Zeležič. Botrovala sta Toni in Julija Kovač — 1. aprila 1972.

Yvonne Fabec, Bankstown. Oče Toni, mati Gabrijela, roj. Bombač. Botrovala sta Alojzij in Milka Hrvatinić — 2. aprila 1972.

Leonie Michelle Marinič, Windang. Oče Janez, mati Bernarda, roj. Baša. Botrovala sta Franc in Ana Baša. Wollongong, 2. apr. 1972.

Johnny Habjan, Lidcombe. Oče Ivan, mati Ružica, roj. Podrugovič. Botrovala sta Ivan in Vera Mustać — 15. aprila 1972.

Zlata Marija Korpič, Petersham. Oče Ludvik, mati Marija, roj. Svetec. Botrovala sta Franc in Terezija Matuš — 16. aprila 1972.

Marija Koščak, Redfern. Oče Jože, mati Vida, roj. Gustinčič. Botrovala sta Maks in Marija Špilar — 22. aprila 1972.

Vsem malčkom, staršem in botrom iskrene čestitke!

*

UDELEŽBA ZA PRAZNIKE v naši cerkvi v Veselovem je bila presenetljiva. Že za cvetno nedeljo se je pokazalo, da so prazniki blizu in je bilo pri obeh mašah precej več rojakov kot navadne nedelje. — Veliki četrtek je privabil kakih sto rojakov. Najbolj zvesti so ostali še po sv. maši in molili pred okrašenim stranskim oltarjem, kjer je bilo shranjeno Najsvetejše. Zmolili smo celo "Uro molitve za zedinjenje kristjanov". — Na veliki petek je bila liturgija na dveh krajih, v Leichhardtu in Merrylandsu. Cerkev sv. Jožefa v Leichhardtu je bila polna, pa tudi dosti spovedovanja je bilo pred začetkom obredov. Isto je bila lepa udeležba v Merrylandsu, toda one v Leichhardtu ni dosegla. Nabirka tega dne je šla za Sveto Deželo. — Veliko soboto zvečer smo imali kar dosti vernikov, ki so lepo sodelovali pri obredih blagoslova ognja, sveče in krstne vode. Višek večera je bil, ko smo z gorečimi svečami v rokah obnovili krstne obljube in ko je kmalu nato s kora zadonela Aleluja. — Na velikonočno nedeljo je bila cerkev pre-

majhna pri obeh mašah. Nekdo je dejal, da je bilo zunaj cerkve še enkrat toliko ljudi, kot znotraj. Tudi v mestu je bila na veliko noč po dolgih tednih zopet slovenska služba božja, ker je p. Bernard že toliko okrevaj po operaciji, da je bil na razpolago. Čeprav je bilo za to službo božjo povedano le zadnji minuto, je prišlo dosti rojakov. — Na veliko noč je bila večerna sv. maša tudi v Wollongongu. Pogrešali smo nekaj rednih obiskovalcev. Na poti v Wollongong sem srečal skupino rojakov, ki se je peljala v Sydney na družabno prireditev. Bolj vesel bi bil, ko bi jih srečal pri slovenski maši v Wollongongu. Kdo je še slišal, da bi bil v domovini ples na samo veliko noč? Pa tudi med nami v Avstraliji je bil menda letos prvič! Kdor ve, da ni bil prvič, nas se oglasi.

TRADICIONALNO PIRHOVANJE v Paddingtonu na velikonočni ponedeljek je bilo letos prvič že popoldne namesto zvečer. Kljub deževnemu vremenu se je zbralo blizu 200 rojakov. Prireditev je prinesla gradbenemu fondu v Veselovem \$251.00. Iskren Bog plačaj udeležencem, pomočnikom in ženam, ki so spekle potice, pripravile hrano itd. K pirhovanju v Paddingtonu bi rad pripomenil samo še to, da smo med pisanim živžavom rojakov pogrešali prekmurske govornice. Le kje so se držali?

VELIKONOČNI DAROVI ZA GRADNJO CERKVE so prišli v velikem številu. Posameznih darovalcev je bilo 231. Skupno ti darovi znesejo \$2,175. Hvala Bogu in darovalcem! Pokazali so, da razumejo, da so potrebe ob zidanju cerkve velike in izdatki ogromni. Ostanite nam zvesti še naprej, da bomo čimprej poplačali dolg! Junijski "Rafael" bo prinesel imena, proti koncu junija pa boste prejeli potrdila, da boste reklamirali takso za darove našemu centru v Veselovem. Kdor želi pred koncem finančnega leta še kaj darovati, je dobrodošel.

LETOS ZOPET TELOVA PROCESIJA

Vse rojake lepo prosim, da se udeleže TELOVE PROCESIJE, ki bo letos v nedeljo 4. junija 1972 v Westmead Boys' Home. Začetek ob 2:30 popoldne. Ta deški zavod, ki ga vodijo maristi, je pri Westmead železniški postaji. **Procesijsko bo vodil prevzvišeni g. škof Edvard Kelly** in bo imel tudi nagovor. Procesijska se bo zaključila z blagoslovom z Najsvetejšim. — Sedaj, ko imamo Slovenci svojo cerkev, je še bolj važno, da se pokažemo pri tej verski manifestaciji (procesiji), da ne bodo rekli Avstralci, "kje pa so ti Slovenci?" **Seveda pa glavni namen procesije ni razkazovanje, ampak, da javno izpovemo in utrdimo svojo vero v resnično pričujočnost Jezusa v oltarnem zakramentu!**

Kdor ima prostor v avtomobilu in bi bil pripravljen kakemu rojaku nuditi prevoz, ali kdor želi prevoz, ali kdor ne ve, kako se pride v Westmead, naj pride 4. junija ob 1:30 pop. v Merrylands. Od tu se

bomo (z avtomobili) skupno odpeljali ob 1:45 pop. proti Westmeadu.

NARODNE NOŠE, POZOR!

VSE, KI IMAJO NARODNE NOŠE, LEPO NAPROŠAM, DA PRIDEJO V NJIH NA TELOVSKO PROCESIJO V NEDELJO, 4. JUNIJA 1972. OB 2:30 POPOLDNE V WESTMEAD BOYS' HOME (blizu Parramatta Showground). — LETOS SMO BILI ZOPET URADNO NAPROŠENI ZA UDELEŽBO V NOŠAH. ZATO NAJ NOBENA NE OSTANE V OMARI, VSE NAJ PRIDEJO NA DAN!

NAŠ JUBILANT p. Bernard je kar čedno praznoval svoja dva jubileja: 60-letnico redovnih obljub v redu sv. Frančiška (obletnica je bila 1. aprila) in pa 80-letnico rojstva (ta je bila 20. aprila). Za rojstni dan ga je povabil na večerjo njegov prijatelj, dobro znani in priznani umetnik Stanislav Rapotec. Okrog p. Bernarda se je ob tej priliki zbralo še nekaj drugih znancev. Vsekakor lepa pozornost. Kot sem opazil v patrovi sobi, je prejel za svoj jubilej cel kup telegramov, da voščilnih kartic niti ne omenjam. Tudi s tem so mnogi pokazali spoštovanje do našega jubilanta in prepričan sem, da pater no bo pozabil tudi v bodoče vključiti svojih znancev in dobrotnikov v dnevne molitve.

Avstralski frančiškani so p. Bernardu pripravili prijetno in domače slavlje. Saj nas avstralski sobratje smatrajo kot svoje in smo res vsi ena velika Frančiškova družina. P. provincial je za to slovesnost sklical vse sobrate velikega Sydneya in po telefonu poklical na slovesnost tudi p. Bazilija, novega urednika "Misli", ki je prihitel na praznovanje iz Melbourn.

Tako smo se zbrali na Anzac Day, 25. aprila, v samostanu na Waverley. Pater Bernard je najprej v kapeli opravil svojo jubilejno mašo. P. provincial je lepo povedal, kako je p. Bernard skozi šestdeset let zvesto držal besedo, ki jo je dal Bogu. Takih zgledov stanovitnosti nam je treba zlasti danes, ko se beseda

CRKVENI PEVSKI ZBOR V MERRYLANDSU
vas vljudno vabi na

DOBRODELNI PIKNIK

ki bo v nedeljo, 28. maja 1972, na slovenski zemlji, **Lot 45 Ferrers Road, Horsley Park** Ob 11:00 sveta maša na prostem, nato pete litanije (šmarnice). — Popoldne sledi piknik, prosta zabava in ples.

DOBIČEK bo za VESELOVSKI GRADBENI FOND

Lepo vabljeni in dobrodošli!

tako brez pomisleka prelomi, ko zvestoba že ob majhni težavi odpove, ko mnogi menjajo svoje ideale in svoje mišljenje kot se menja obleka . . .

Cerkveni slovesnosti je sledila zakuska, po kateri so prišli na vrsto govori. Vsi avstralski patri imajo našega jubilaranta iz vseh teh let bivanja v Avstraliji v najlepšem spominu.

Spodobi se in je samo ob sebi razumljivo, da tudi naša sydneyška skupnost proslavi patrova jubileja. Zankrat še ne morem poročati nič točnega, a prišlo bo verjetno na vrsto meseca julija. Kako in kaj, boste pravočasno zvedeli po posebnem pismu. S patrom Bernardom o tem še nisem govoril, računov brez krčmarja pa nočem delati. Ga bomo že nekako prepričali, kaj se spodobi, sicer nam bo zmešal račune . . .

SVETA MAŠA NA DOMU z verskim razgovorom med člani družine in prijatelji se zelo priporoča kot priprava na evharistični kongres, ki bo naslednje leto v Melbournu. Kot beremo v Mislih, so melbournski rojaki tudi s tem lepo začeli. Tu sem že pred enim letom imel o tem oznanila, a odziva ni bilo. Le enkrat sem imel mašo pri slovenski družini.

Lepo in prav bi bilo, da bi se v tej točki premaknili. Kaj ni čast za vsako družino, če pride vanjo pri da-

ritvi Kristus sam? Kot so se zbirali prvi kristjani, se zberemo okrog oltarja-mize in res počutimo kot družina bratov in sester, članov božjega ljudstva. Obenem se za tako priliko lahko povabi sosede-rojake, morda tudi take, ki se drugače bolj redko udeležujejo nedeljske maše. Mogoče jih bo ravno takale maša na domu spet zbližala z Bogom.

ŠKOFOV OBISK, SVETA BIRMA, BLAGOSLOVITEV NAŠE CERKVE . . . vse to je v načrtu za začetek leta 1973., ko bo med nami pomožni ljubljanski škof dr. Stanislav Lenič. Ob priliki kongresa bo obiskal naselbine slovenskih izseljencev. Pri nas bo na sporedu tudi blagoslovitev cerkve, ki bo, vsaj upam, do takrat že končana. Čim prej prijavite otroke, ki bi takrat lahko prejeli zakrament svete birme, da začnemo s poukom. Ne čakajte do zadnjega! Urediti moramo spored krščanskega nauka kot pripravo. Na pozne prijave se ne bomo mogli ozirati, pa četudi bo zamera. Mnogi starši se za verski pouk svojih otrok vse premalo brigajo — ko otrok doraste in gre svojo pot, je pa prepozno. Dosti žalostnih zgledov že imamo med našo doraščajočo mladino, ki se tako odtuji Bogu, narodu in — staršem . . .

P. Valerijan

Z Vseh Vetrov

ZAVODU "SLOVENIK" V RIMU je rajni Zdravko Novak, ki je pred nekaj meseci umrl v Clevelandu, zapustil svojo ogromno zbirko zamejskega in begunskega tiska, ki ga je s čudovito vztrajnostjo zbiral celih 25 let. To je vse od takrat, ko je leta 1945 zaradi komunizma zapustil domovino. V težki boleznini malo pred smrtjo je objavil poziv na vse slovenske publikacije širom po svetu, naj začno pošiljati svoje izvode SLOVENIKU in ni dvoma, da se to zdaj godi. Slovenski zavod v Rimu je z veseljem sprejel Novakovo zapuščino in z njo obogatil svojo knjižnico, ki bo prav zaradi te zbirke verjetno nekaj edinstvenega za kulturno zgodovino slovenstva po svetu.

INDIJA SE JE ODDAHNILA, odkar se je Vzhodni Pakistan spremenil v Bangla Desh. Oddahnila se je v raznih pogledih. Z novo državo se je povezala v iskreno prijateljstvo, kljub velikim potrebam doma obilno pomaga Bengalcem onkraj meje. Zahodni Pakistan je doživel ponižanje, ki ga je v resnici zaslužil. Zdaj se ni več bati, da bi neprestano žugal Indiji z raznimi oboroženimi sovražnoznimi — zlasti zaradi Kašmirja. Tako tudi Indiji ne bo treba biti do zob oboroženi in se bo lahko posvetila drugim važnim zadevam. Zunanje znamenje tega oddiha je gotovo izid volitev v letošnjem marcu, ko je predsednica Indira znova prejela močno zaupnico.

AMERIŠKI CIVILIZACIJI GROZI PROPAD, tako je dejal kardinal v St. Louisu J. J. Carberry v novo-

letnem nagovoru. "V svetovni zgodovini najdemo opis civilizacij ki so se v svoji dobi visoko dvignile in cvetele, pa so začele propadati in so končno do kraja zginile. Podoba naše dežele Amerike nam odkriva prav take značilnosti, ki so jih kazale druge civilizacije pred svojim propadom. Pozabljam deset božjih zapovedi, ne ljubimo več svojega bližnjega. Nismo več vznemirjeni zaradi naraščanja zločinov doma in po svetu. Brezbrižni smo do razstavljanja in širjenja nesramnega tiska in slik. Težko življenje in trpljenje drugih nas nič več ne gane. Celu nerojeni otroci postajajo žrtve moderne pomehkužene družbe. V sebičnem samoljubju spregledujemo propadanje moralnih vrednot . . ."

PREVEČ RIZA V AZIJI. Takole začnjenja uvodnik slovenskega časnika sredi letošnjega januarja: "Še pred nekaj leti je bil dober del Azije v vednem strahu pred lakoto. Ta se je tudi dejansko skoraj redno pojavljala v raznih delih Azije, če je vreme količkej odpovedalo. Zdaj pa, po par letih 'zelene' revolucije, je v večini azijskih držav preobilje riža. Njegove cene padajo in pridelovalci ne vedo, kam z njim. Države, ki so nekdanj riž uvažale, ga imajo zdaj dovolj, ali pa celo za izvoz".

ZIVLJENJSKA DOBA človeka se je v našem zgodnjem svetu v novejšem času dvignila. Konec prejšnjega stoletja je znašala za moške poprečno 35 let, za ženske 36 let. Leta 1969 je znašalo to poprečje

68 in 73 let. Za leto 1990 napovedujejo, da bodo ljudje dočakali povprečno 85 let in tudi stoletnikov bo vedno več. Bolezni prihodnosti bodo v glavnem živčne: nervoja itd.

TEŽNOST JE SILA, ki povzroča, da zemlja vleče nase predmete, ki niso dobro podprti v zraku, zato padajo. Težnost je torej naravna sila, ki je človek še ni mogel podjarmiti. Vse druge naravne sile je že domala vse spravil podse. Pravijo, da bo kmalu po letu 2.000 tudi težnosti postrigel peruti. In se bodo godile čudne reči. Na hrbet si bo človek oprtal aparat, ki bo kljuoval težnosti. In če bo tisti človek stanoval v kaki stolpnici, mu ne bo treba ne stopnic ne dvigala. Kar skozi okno bo stopil na prosto in se lepo gladko spustil na tla: takoj ob stolpnici, lahko pa tudi nekaj blokov proč, kakor bo pač imel namerjeno in naperjeno svojo trenutno breztežno pot. Kdor bo dočakal, bo videl, če bo res.

ŽOLČNI KAMNI so zelo znana in pogostna bolezen, pa tudi jako nevarna. Kaj to bolezen povzroča, še niso dognali. Žolčne kamne odpravljajo z operacijo, ki je skoraj zmerom uspešna in bolniku vrne zdravje. Vsak tak bolnik — in še zdravnik povrhu — bi pa bil vesel, če bi se dali žolčni kamni odpraviti brez operacije. In res skuša zdravniška znanost doseči ta cilj. Prihaja poročilo iz Amerike, da so v nekem zdravstvenem zavodu nekaterim takim bolnikom že raztopili žolčne kamne s tabletami. Upajo, da se bo dalo tako zdravljenje raztegniti na večino bolnikov.

MESTO NEW YORK postaja, kakor vsa druga ameriška mesta, tudi vedno bolj črno po svojem prebivalstvu. Beli se selijo iz mestne džungle na deželo ali v manjša mesta, črnici pa se selijo vanjo iz juga. V zadnjem desetletju se je po statistiki ljudskega štetja izselilo iz New Yorka 955,519 belcev, torej vsak sedmi prebivalec. Ker se je v tem času rodilo 338.392 belih otrok več kot pa je belcev umrlo, je v mestu dejansko le 617.127 manj belih meščanov. V istem času se je dvignilo število črnega prebivalstva s priselitvijo za 435.000, s previškom rojstev nad smrtjo pa za 702.903. Po zadnjem ljudskem štetju ima mesto New York 6.023.555 belih in 1.844.225 črnih meščanov.

Človeku se zdi čudno, ko bere takole statistiko ločitve ljudi po barvi kože. Pri človeku je važno, kaj nosi v srcu, ne kakšne barve je. Vsi smo si, ali bi si vsaj morali biti — bratje in sestre. A tega nočejo včasih razumeti niti belci niti črnici in tako se rode problemi, ki jih je na tem polju Amerika polna.

SAMO DOBRE NOVICE je tiskal neki list v mestu Sacramento v Californiji. Nič ni poročal o zločinih, izgrelih in pretepih. Pisal je na primer: V Združenih državah v preteklem letu 194.459.483 državljanov ni zagrešilo nobenega zločina, 4.896.720 študentov se ni udeležilo nobenih izgrediv, 201.294.710 državljanov ni uporabljalo prepovedanih mamil. To so bile gotovo samo "dobre novice". List je imel 10.000 naročnikov v Ameriki, in 9 onstran morja. Bilo je

pa premalo, da bi mogel dolgo izhajati. Same tako in podobne "dobre novice" so bile za ljudi nezanimive, na list se niso hoteli naročati — moral je prenehati. Ljudje pač rajši berejo "senzacije".

ZA OPERO V SYDNEYU so v začetku izračunali, da bo stala 7.200.000 dolarjev. Med gradnjo operne palače se je kmalu izkazalo, da s tako majhno vsoto ne bodo mogli kaj prida napraviti. Že leta 1965 so povedali, da bo treba vložiti v gradbo najmanj 45 milijonov. Zdaj je vsota narasla že na 110 milijonov. Neka Angležinja, ki se je pred nekaj leti vselila v Avstralijo, sprašuje v pismu na urednika lista THE AUSTRALIAN, kako naj se tak izdatek za opero opraviči, ko na primer za avstralske črnice ni denarja, da bi jim oblasti pomagale iz njihove strahotne mizerije.

V BUENOS AIRESU in bližnji okolici deluje blizu deset sobotnih slovenskih šol za otroke. Vseh učencev in učenek je bilo lani 620. Učnih moči za te šole je bilo 66, največ žene in dekleta. Lepo število duhovnikov je pa poučevalo na teh šolah krščanski nauk, seveda v slovensčini. Poleg teh slovenskih šol v območju Buenos Airesa obstoje še nekatere druge v zunanjih naselbinah širom po Argentini. — Kje smo mi za našimi argentinskimi rojaki . . .

Pri tem poročilu se nehote sprašujem z Melbournskim Janezom, zakaj Slovenska izseljenska matica kot narodna in kulturna ustanova o vsem tem — molči?

V STUTTGARTU NA NEMŠKEM so jugoslovanske matere, ki so tam na delu, v enem samem letu dale Nemcem v posvojitev 300 otrok. Tako poroča ljubljansko DELO in dostavlja: "Boli nas, ko prodajamo svoje moči in znanje tujini, najbolj pa, da oddajamo celo svoje otroke. Tako se krha košček za koščkom naše domovine. 'Materinska' ljubezen se prerada ukloni denarju. Otrok je huda ovira pri takem garaškem delu, kot ga ponuja našim delavcem tujina: ne samo dodatna skrb, tudi dodatni stroški. Kaj je tedaj lažjega kot oddati otroka v rejo drugam . . ."

"UNIVERSE JAPAN" je ime ladji velikanki, doslej največji, pravijo, ki je pripeljala preko Atlantika v Severno Ameriko 2.350.000 sodov surovega olja iz Irana in Kuvajta. Tam imajo za olje čistilnico, ki je naročila še 6 takih pošilk iz omenjenih dežel. Ladja ima 326.562 ton. Taka ladja nič ne pogreša Sueškega kanala, ker je za njen obseg itak preplitev in morda celo preozek, tudi če bi bil odprt.

STALINOVA SVETLANA, poročena Mrs. Peters, se je po 22 mesecih zakona ločila od moža Williama. Živela sta v neki zadrugi v državi Arizona, kjer je vse življenje komunalno, čeprav ne ravno komunistično v navadnem pomenu besede. Tako življenje Svetlani ni prijalo. Kupila si je lastno hišo in se vanjo preselila z deset mesecev staro hčerko. Izjavila je: Priznavam privatno lastnino, komunalno življenje ni zame. Zato sem zapustila Sovjetijo.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

MOJA MAMICA

MAMICA MOJA JE STRAŠNO BOGATA,
NIMA ZLATA IN JE VENDAR VSA ZLATA.
ZLATE SO NJENE OČI,
ZLATI SO NJENI LASJE,
ZLATO JE NJENO SRCE.

MOJE POČITNICE

Danes se vam tudi jaz oglašam. Rad bi vam opisal, kako sam preživel počitnice. Šolo sem dobro izdelal in mi je mamica kupila za nagrado nogometno žogo. Za božič smo dobili obisk iz Sydneya in tako sem imel 14 dni družbo. Ker smo imeli lepo vreme, smo se šli vsak dan kopat. Naučil sem plavati in skakati iz skakalnice. Še veliko bi vam lahko napisal, ampak naj bo za danes dovolj. Počitnic je konec, zdaj moram biti zopet priden v šoli, da bo enkrat kaj iz mene. Lepe pozdrave vsem! — Marjan Lončar, Kew, Victoria.

NA GORENJSKEM SEM BILA

Ker vam še nisem vsega povedala o svojem obisku Slovenije, bom danes nadaljevala. Neki dan mi je mama povedala, da gremo na Brezje. Vozili smo se dolgo in med potjo videli marsikaj lepega. Ko se nam je od daleč pokazala cerkev, se mi je zdela zelo majhna. Ko pa smo prišli zraven, sem videla, da je zelo velika. Ko smo vstopili, sem se začudila, tako je lepa. Posebno kapela Marije Pomagaj. Molili smo pred Marijino podobo in se priporočili njenemu varstvu. Videla sem po stenah dosti zahval in sem vprašala mamo, zakaj vse to. Povedala mi je, da so to zahvale ljudi, ki so bili ozdravljeni ali uslišani v drugih proročjih.

Iz Brezij smo nadaljevali pot proti Bohinju. Tam smo se le malo časa ustavili, ker smo hoteli videti tudi Bled. Komaj sem čakala, da pridemo tja. A začelo je deževati in bila sem žalostna, ker sem se bala, da ne bomo mogli obiskati Otoka. Ko smo prispeli tja, je dež ponehal. Poiskali smo čoln in ko smo stopili v njega, sem se začudila: na njem sem videla napisano moje ime. Čoln so torej klicali tako kot mene. Pocukala sem mamo in ji pokazala napis, pogledale smo se in posmejale.

Na Otoku smo obiskali cerkev in si ogledali njene

zanimivosti. Tudi za vrh sem potegnila in si zaželela, da bi še kdaj obiskali domovino staršev. Ko smo bili spet v čolnu, smo tudi zapeli. Vso pot do doma sva si imeli s sestrico Judito dosti povedati.

Lep pozdrav vsem koticarjem! — Mirjam Bavčar, Fairfield, N.S.W.

OBISK SLAKOV

Ker se je oglasil v Kotiček moj brat Marjan, se hočem tudi jaz. Danes bi vam rada napisala nekaj o obisku Slakov, ki so prišli čez široki ocean, da nam prinesejo v pesmi in muziki košček naše lepe Slovenije. Očka in mamica sta tudi meni in bratu obljubila, da bova šla na koncert, če bova pridna. Najprej sva jih videla in slišala, ko so v naši cerkvi pri maši zapeli dve Marijini pesmi. Popoldne pa smo šli v veliko dvorano v mestu, kjer se je zbralo veliko ljudi. (Konec na naslednji strani)

Dragi otroci!

Danes objavljamo v Kotičku sliko HELENE HRAST, ki živi s svojimi starši v Sydneyu. Tam je bila Helena tudi rojena. Ves čas obiskuje katoliške šole; zdaj je že tretje leto med najboljšimi učenkami na katoliški srednji šoli Cedron College, Merrylands. V športu je najbolj uspešna pri košarki, doma pa se zelo rada ukvarja z domačimi živalmi.

Kljub temu, da je bila Helena rojena v Avstraliji, že od detinstva zelo dobro obvlada slovenski jezik. Ni imela prilike obiskovati slovenske šole, je pa zato imela slovensko šolo doma. Saj je že škof Slomšek rekel, da je prva otrokova šola DOM in STARŠI prvi učitelji. Danes Hrastova mama lahko ponosno pove, da Helena z njo govori samo slovensko. Enako Helenin starejši brat Andrej, ki na univerzi študira ekonomijo.

Helena redno obiskuje nedeljsko mašo v farni cerkvi v Wentworthville. kadar le more, pa pride rada tudi v slovensko cerkev sv. Rafaela. Pravi, da slovenskega jezika ne bo nikoli pozabila.

Naj bi imela Hrastova Helena med vami, dragi otroci, mnogo posnemavcev!

FAIRFIELD, N.S.W. — Z veseljem smo prejeli že drugo številko "Misli" iz Melbournu in toplo se vam zahvalimo za dobroto, da ste ob bolezni p. Bernarda list sprejeli ter ga boste nadaljevali. Naš nadvse priljubljeni mesečnik vedno komaj čakamo, pa tudi hitro preberemo.

Veliko smo dolžni bivšem uredniku, našemu jubilanu p. Bernardu, ki nam je list toliko let urejeval in toliko svojega življenja žrtvoval za nas. Tudi naša družina mu kliče: Bog Vas živi še na mnoga leta!

Kot zvesti naročniki pošiljamo za naročnino in seveda tudi za Sklad. Priporočamo se za več Križank. Mnogim boste ustregli z njimi.

Še vedno se z veseljem spominjamo prijaznosti in potrebe, ki smo jo bili deležni v Baragovem domu, ob priliki počitnic v Melbournu. Iskrene pozdrave vsem! — Rihard in Karla Twrdy.

ST. JOHNS PARK, N.S.W. — Res lepa je naša sydneyska cerkva, kjer se zbiramo Slovenci k maši. Ko poslušamo v njej našo besedo in našo pesem, se nam zdi, da je to košček domovine. Maša brez petja se mi zdi tiha in žalostna. Sama pevske sposobnosti nimam, zato pa še bolj spoštujem petje in sem hvaležna cerkvenemu zboru, ki nas razveseljuje s svojimi glasovi. Pevci dosti žrtvujejo za skupnost z vajami in rednim petjem.

Prepričana sem, da je pesem najboljšo zdravilo za človeka, ki je otožen in osamljen, zlasti če je v njegovem materinskem jeziku. Ob pesmi se kar pozabi na skrbi, križi in težave življenja so vsaj za nekaj trenutkov lažji. Pokojni p. Odilo je tudi večkrat rekel: Kdor poje, dvakrat moli!

Naj nas naša cerkva in slovenska pesem v njej družijo v eno veliko slovensko družino. V Veselovem bodimo veseli — vsa nesoglasja pa pustimo doma! Pozdrav vsem! — Marija Klemens.

(ŠE IZ KOTIČKA)

Teško sem čakala začetka in res so tako lepo zaigrali in zapeli, da bi se marsikdo hotel kar zavrteti. Posebno smo se smejali Jani Osojnikovi. Meni pa je bila najbolj všeč pesem, ki poje o mami, kako dan za dnem čaka sina, da se vrne iz tujine ali pa ji vsaj piše. Uboga mama!

Pa še drugi kaj pišite, kako so vam bili všeč Slaki. Pozdrave vsem koticarjem! — Irena Lončar, Kew, Victoria.

Misli, Maj, 1972.

PORT LINCOLN, S.A. — Ker je maj ravno mesec materinskega dneva, sem se spomnila na tole zgodnico, ki sem jo enkrat brala v "Trinkovem Koledarju". Govori o materi in z njo primerja tudi materinski jezik. Takole nekako se glasi:

Nekoč se je v gostilni ustavil slikar in ker ni imel s čim plačati večerje, je mimogrede naslikal na kos deske hišno gospodinjno. Čez nekaj let je ta mati umrla in njen mož ter sinovi je niso mogli pozabiti. Obesili so njeno podobo na steno, od koder jih je mati gledala tako milo in ljubeznivo, kakor bi bila živa.

Slikar, ki je mater naslikal, pa je postal imeniten in njegove slike so postale velike vrednosti. Sinovi so bili željni denarja in so prišli na idejo, da bi prodali materino sliko. Oče ni bil za to, končno pa je le popustil in slika je šla iz hiše za velike denarje. Družina je obogatela, a stena je bila mrzla in pusta, ker iz nje ni več gledala na svoje otroke materina slika. Kmalu je bilo v hiši konec ljubezni, zaradi denarja so se med seboj sprli in nesreča je končno dom razdejala.

Tudi naš materinski jezik je kakor ta podoba matere. Je milozvočen in diši po domu. Žal se dandanes toliko trudijo samo za to, kar prinaša dobiček — za ideale ne marajo več. In tako mnogi prodajo svoj jezik, ki je velika vrednota. Pozabijo, da je materinski jezik nevidna nit, ki veže človeka na tujem v ljubezni do rodnega doma, kjer je imel krščansko vzgojo in materinsko ljubezen. Marsikoga misel na dom zadržuje, da ne krene na krivo pot. Ko ta pade, ko se materinski jezik pozabi, potem se kljub blagostanju v nas naseli nemir. Izravnanci postanemo, ljudje brez doma in matere, pa četudi bi imeli v žepu milijone.

Zato slovenski duhovnik, ki je in mora biti idealist že po svojem poklicu, kakor oče skrbi, da med izseljenkim narodom ne bo izgubljena ta dragocenost, ki nam jo je podaril Bog sam. Bog daj, da bi mu sledili in to bogastvo tudi ohranili. — Roža Franco.

MELBOURNE, Vic. — Ko sem se v februarju udeležil v stolnici nadškofove maše in molitev raznih narodnosti kot pripravo na kongres, sem na mizici pri vhodu vzel tudi skromno podobico. Bilo jih je več sto in vsak obiskovalec jo je lahko dobil. Šele doma sem jo prebral in me je njena vsebina res ganila ter mi tudi vzbudila vest. Na zadnji strani podobice je bilo pod naslovom "Odprto pismo moškim" natiskano, kar bom tu prevedel v slovenski jezik:

Ženska sem . . . Tvoja žena sem, zaročenka, mati, hči, sestra, prijateljica. Tvoje pomoči potrebujem.

Ustvarjena sem bila, da dam svetu nežnost in milino, razumevanje, lepoto in ljubezen. Vedno težja je moja naloga izvrševati svoje poslanstvo. Mnogi ljudje v reklamah, filmih, televizijskih in radijskih sporedih prezirajo moje notranje lastnosti in me spet in spet uporabljajo zgolj kot simbol spolnosti. To me ponižuje, uničuje moje dostojanstvo, mi brani, da bi bila resnično to, kar ti hočeš, da sem . . . zglede lepote, duhovnosti in ljubezni . . . za moje otroke, moža, mojemu Bogu in narodu. Tvojo pomoč potrebujem, da se zopet dvignem k svojemu resničnemu poklicu, da bom zopet zmožna izpolniti namen, za katerega sem bila ustvarjena. Kajne, da boš našel pot in mi pomagal?

Pod temi vrsticami sta bila kot avtorja podpisana: Sy in Jull Miller. Neznani imeni, pa v srcu sem jima hvaležen za te vrstice, ki so vsaj mene spomnile na marsikaj. Morda bodo tudi Tebi, ki to bereš, pomagale do pravnega gledanja ženskega spola. — Franko Vižintin.

MERRYLANDS, N.S.W. — Dragi p. urednik! Hvala lepa za aprilsko številko "MISLI". Res je prišla precej kasno, je pa zato toliko bolj zanimiva. Izgovorov in opravičil, da se je zakasnila, imaš gotovo cel koš; med temi so velikonočni prazniki, dušno-pastirski obisk Adelaide, stavka na pošti, itd. Opravičuje in "ven maže" te pa tudi dejstvo, da je to še

druga številka pod tvojim uredništvom in da še nisi čisto na tiru. Polovica aprilske je kar p. Bernardove, ali o njem, ali pa izpod njegovega peresa. In prav je, da je tako. Morda bo kdo rekel, da drug drugemu "kadimo". Naj reče, kar hoče. Dejstvo je: ko pride nekdo do tako lepih jubilejev, kot je 80-letnica rojstva in 60-letnica službe Bogu v redovnem stanu, je prav, da se človek ustavi in razmislija ter se ob tako obilnem delu in uspehih navdušuje in si daje poguma. Kar se mi mlajši (čeprav že sivi ali plešasti) lahko učimo od p. Bernarda, je njegov zagon in navdušenje za vse dobro, ki mu ga kljub osemdesetim letom ne manjka. V tem prekaša marsikaterega mlajšega. Pater je pokazal veliko vztrajnost, ko je šestnajst let urejeval list "MISLI", prebrodil marsikatero težavo in ga dvignil do lepe višine. Pa tudi danes pater še ne uživa pokoja: vedno je ljubil delo in ga še zdaj. Komaj je zlezal iz postelje po operaciji, že je sedel za mizo in pisal za "Misli", začel zopet opravljati službo hišnega kaplana pri sestrah na Point Piperju in nadaljeval z rednimi slovenskimi mašami v Sydneyu in Croydon Parku. Če je treba, se niti ne brani iti maševat za rojake v Wollongong, Canberro, ali Newcastle. Zato vzbuja v vseh rojaki občudovanje in spoštovanje. Bog daj, da bi še dosti lepega napisal in storil! — P. Valerijan.

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,
MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.

Odprto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Govorimo slovensko

VAS FOTOGRAF: PAUL NIKOLICH

Želite domačo postrežbo po zmerni ceni in v slovenskem jeziku?

CONTINENTAL

G A L A

RESTAURANT

201 Brunswick Street, FITZROY, Victoria

Vam je na razpolago vsak dan od 12 — 2 in od 5 — 9:30 — razen ob nedeljah

Za posebne prilike (poroke, krstitke, rojstne dneve, obletnice . . .) se pogovorite z lastnikom!

Prostora je za štirideset oseb.

Priporočata se

EMIL in STANISLAVA FATOVIČ

Telefon: 41 3651

POZANIMAJTE SE ZA NAŠO CENO DELA!

Z vsemi strešnimi deli,

naj bodo nove konstrukcije, prenovitve, ali razna manjša popravila,

Vam bo dobro in po zmernih cenah ustreglo slovensko podjetje

Alphington

Roofing Contractors

(Anton Bransperger)

46 Yarrarford Ave. ALPHINGTON, Vic. 3078

Telefon: 48 6722

Pomenimo se seveda lahko v domačem jeziku

ŠOFERSKI POUK V SLOVENŠČINI

Nudi ga vam z veseljem

“FRANK'S AVTO ŠOLA”

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

VREMENSKA UGANKA

Iz zlogov: AL, AN, AR, BLA, CA, CI, ČU, DAK, E, E, ED, EV, HI, IK, IN, JA, JA, JE, JU, KO, KRU, LA, LO, MNO, NA, NA, NA, NI, NIJ, NIK, NO, NO, O, PA, PO, REH, RI, RO, ROK, SEST, STA, TEKT, TOST, VA, VEN, ZA, ŽI — sestavi besede, ki pomenijo sledeče:

1. posebnež, 2. le z eno roko, 3. sadno drevo, 4. del sveta, 5. veliko ljudi skupaj, 6. pokrajina ob francoško-nemški meji; 7. francosko ime za “Janez”, 8. rabi kovač, 9. napis nad Križanim, 10. trdosrčnost, surovost, 11. stavbenik, 12, svetni človek, nestrokovnjak, 13. nasprotje od “množina”, 14. lastnik kmetije, 15. sadno drevo, 16. ime meseca, 17. nesestavljen, preprost.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.

Če si zloge pravilno sestaviš v nove besede, ti bodo prve in nato tretje črke v novih besedah od zgoraj navzdol nekaj povedale. Izpiši jih in boš dobil star slovenski pregovor za mesec maj!

Rešitev pošljite uredništvu najkasneje do 5. junija. Nagradjena bo določil žreb.

OLIMPIJADA 1972 — konec

na svoje delo, da je s svojo pridnostjo v tako kratkem času po vojni deželo zopet postavil na noge. Mladim očita, da ne znajo ceniti truda svojih staršev. Mladina z druge strani pa očita svojim roditeljem medvojne zločine in krivice. Ti se izgovarjajo, da vsaj v začetku niso vedeli, kaj se je dogajalo po taboriščih. Mladina tudi zelo kritizira socialne krivice, ki jih je rodila industrializacija. V strojih vidijo monstre, ki ogrožajo človeka in počasi iz njega napravijo avtomat. V zadnjih letih mladina pogosto obravnava tudi probleme sezonskih delavcev.

Odmeve teh problemov najdeš na pretek v sodobni nemški literaturi. Zdi se mi, da Nemcem ne manjka denarja, manjka jim pa prav gotovo zdravega humorja. Iz ocen naših predavateljev na Goethejevem Institutu sem dobila vtis, da imajo zanje le tista dela umetniško vrednost, ki na dolgo in široko razpravljajo probleme in temne strani življenja.

Naš tečaj je bil tako dobro in resno organiziran, da smo imeli le malo prostega časa. Enkrat sem pa le smuknila domov in drugič v Italijo. Pa drugič kaj več o tem.

Mislj, Maj, 1972.

PHOTO STUDIO

ERIC

305 High St., PRESTON, Vic. 3072

Tel. 480-1451

(ob vsakem času)

Izdelava prvovrzdrenih fotografij za:

— POROKE —

— KRSTE —

— RAZNE DRUŽINSKE SVEČANOSTI —

Seveda tudi za reprodukcije in povečave
(črno-bele in barvne) se vam toplo priporoča

VAŠ DOMAČI FOTOGRAF

Nevestam posojamo brezplačno poročne obleke
V zalogi imamo tudi cvetje, poročne vence,
bonbonjere in ostale poročne potrebščine.

Seveda govorimo slovensko

Odprto tudi ob sobotah in nedeljah

REŠITEV KRIŽANKE aprilske številke:

Besede pomenijo vodoravno: 1. rok, med; 2. las, len; 3. ep, Dobrač, je; 4. muc, dren, vek; 5. osel, KK, kepa; 6. tlak, vrta; 7. opij, iver; 8. vata, lesi; 9. Učka, fond; 10. opat, de, ljub; 11. ton, Rada, Ema; 12. or, Vinica, al; 13. lom, oko; 14. zal, osa.

Navpično: 1. jemo, Oton; 2. pust, upor; 3. Celovčan; 4. ol, la, pakt, la; 5. kad, kita, vol; 6. sod, ja, Rim; 7. brk, dan; 8. rek, Edi; 9. lan, il, Aco; 10. meč, VV, EF, ako; 11. en, kres, ol, os; 12. Vetrinje; 13. Jepa, Duma; 14. peka, bala.

Pravilno so KRIŽANKO rešili: Slovenske sestre, Pepe Metulj, Vinko Jager, Angela Škofic, Mira Mar in — naš jubilar p. Bernard ("Zdaj nisem več urednik in imam pravico do Križank, ha, ha! . . .") Žreb je odločil Vinka Jagra iz Bell Parka Vic.

*

Slavni kirurg stoji s študenti medicine ob postelji bolnika, ki je bil dolge tedne v nezavesti. Kar nenkrat pa se bolnik prebudi iz nezavesti, odpre oči in začudeno gleda okrog sebe. Ko vidi toliko tujih obrazov, s slabotnim glasom začudeno vpraša: "Kaj pa ti norci iščejo tukaj?" — Profesor-kirurg je od veselja ves iz sebe in vzklikne svojim slušateljem: "Vidite, dragi moji, nismo se v teh tednih zaman trudili za bolnika. Prebudil se je in — kot vidite — nas je spoznal . . ."

(ŠIMNOV LIPE)

Poslej je prihajal Lipe skoraj sleherni dan v malo hišico pod Studorjem. Pomagal je Jozi pri njegovem delu ali pa sta skupaj hodila v hosto nabirat drva. Le kadar so bili pri Jozu vaški otroci, Lipe ni maral blizu. Takrat se je še na stezi obrnil in zavil sam v gozd ali pa domov. Otroci so ga od tistikrat, ko je odstrelil češarek z visoke smreke in premikastil Blažona, bolj spoštljivo gledali in ga nekoliko v strahu srečavali. Preje so mu ob vsaki priliki kazali jezik, v šoli so ga zmerjali in mu oponašali govorico. Zdaj je vse to minilo, nekateri so ga celo v svojo družbo vabili; vendar Lipe ni maral več med nje. Vedel je, da se ne bo mogel premagati, če se zopet kje sreča z Blažonom in da bo zopet nastal pretep. On pa je tistega večera, ko ga je prišel bratranec Urh zmerjat, materi za trdno obljubil, da se bo varoval vsakih preprirov. (Dalje prihodnjije)

Iz ljubljanskega "PAVLIHA"

- Dobra beseda dobro mesto najde. Dobra zveza pa še prej.
- Vprašanje: Naše gospodarstvo je na psu, naše gospodarstveniki pa še naprej na konju. Kako je to mogoče?
- Odgovor: Ne vem. Kar pa se meni čudno zdi, je to, od kod toliko konj, ko je pa tudi konjereja na psu.
- Diplomati so ljudje, ki dvakrat premisli, preden nič ne reče.

● Šo pa kampilci naši vodilni! Nam se je petnajst let komaj nekaj dozdevalo o socialni neenakosti, oni so jo pa zdaj kar ugotovili . . .

● Ali bi bilo dobro, če bi naša televizija predvajala več veselih filmov kakor doslej? — Dobro bi že bilo, samo če ne bi bili taki filmi v nasprotju z ukrepi proti socialnim razlikam, ker se pri nas lahko smeje le kakih 20% ljudi . . .

● Vedno jasnejšo vidimo prihodnost in vedno bolj mračno sedanjost.

● Čemu tak pesimizem, saj gre v gospodarstvu vse čez plan! Proizvodnja je dvakrat nad planirano, poraba trikrat, deficit plačilne bilance pa petkrat.

● Edina rešitev starih problemov so novi problemi.

● Od 90.000 otrok naših zdomcev v Nemčiji se jih je v nemške šole vpisala le petina . . . Nacionalni ponos naših zdomcev je zgleden: ne dajo Nemcem, da bi jim otroke potujčili. Naj raje ostanejo nepismeni.

● Ploskanje ni več moda — zdaj je že bolezen.

TISKARNA,

ki je sprejela v tisk "Misli",

Polyprint Pty. Ltd.

7a Railway Pl., Richmond, 3121

Telefon 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela.

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne papuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE SAMO \$647.40
NA ENO STRAN \$370.00

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB \$682.90

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich

"Kam pa greš s kovčki, Jože?"

"V Benetke grem na poročno potovanje."

"Na poročno potovanje, pa kar — sam?"

"Veš, ženka je Benetke že videla, zato je ostala doma." *

Mladi slikar: "Vi ste prvi model, ki sem ga kdaj poljubil."

Dekle: "Ni mogoče. Koliko modelov ste pa že imeli?"

Umetnik: "Štiri. Eno jabolko, eno banano, vazo s cveticami in — vas."

Učitelj obrtne šole: "Kako ohranimo svinjsko meso najdalje sveže?"

Učenec: "Če pustimo svinjo živo, gospod učitelj!" *

"Očka, da ne boš pozabil maminega godu! Je samo en dan za mojim . . ."

*
"Zakaj pa umivaš okno samo na notranji strani, na zunanji pa ne?"

"Zato, da bomo mi lahko gledali na cesto, s cesto v hišo pa ne bodo mogli . . ."

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG LTD.

STONE IN REINHILD OBERMAN

20 LAGOON STREET,
BARRACK POINT, N.S.W.

Priporoča rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah
RAZUMEMO VSE JEZIKE OKOLIŠKIH LJUDI
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155

V URADU: **RADKO OLIP**

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- urejemo rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta
- izpolnujemo obrazce za potne liste, vize in druge dokumente.
- organiziramo prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo

Vsak dan lahko potujete v Jugoslavijo in nazaj za samo: **\$682.90**